I
1034.

1909

1034-Ա
19

5510-57

ՊԱՐՏԷԶ ՀՈԳԵՒՈՐ։

Պարունակօղ բազմաց և զա
նազանից ջերմեռանդականաց
Աղօթից։

Ըստ պատշաճաւորութեն աւ
ուրց և ժամանակի։

Թարգմանեցեալ ՚ի Յօհաննէ
սէ Վարդապետէ Կօս
տանդինուպօլսե
ցւոյ։

Եւ տպեցեալ ՚ի տպարանի Ոս
կանայ արհի Եպիսկոպոսի հան
գուցելոյ առ Քս։

Եւ ՚ի Հայրապետութեն Տն
Եղիազարու ամենից Հայոց
կաթուղիկոսի Սրբոյ
Էջմիածնի։

Յամի Տն. 1683.
Հոկտեմբերի. 13։
՚Ի ՄԱՐՍԻԼԵԱՅ.

Ի սրբազանիցն մերոց հայրապետա
րէն քրիստոնէայց [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]:

ՅԱՆՈՒՆ ՀՕՐ
և Որդւոյ և Հոգւոյն
Սրբոյ. Ամէն:

Ս— ցայգոյ ժամատրութեանն.

սա

ասա մին զաղօթս հրեշտակ
ցեալս:

Ողջոյն քեզ Մարիամ, լի շնորհօք, Տէր ընդ քեզ. Օրհնեալ ես դու 'ի կանայս, և օրհնեալ է պտուղ որովայնի քո Յս. Սրբուհի Մարիամ, մայր Այ. աղօթեա վն մեր մեղաւորացս այժմ և 'ի ժամու մահու մերոյ. Ամն:

Հայր մեր, որ յերկինսդ ես՝ սբ եղիցի անուն քո, եկեսցէ արքայութիւն քո, եղիցին կամք քո որպէս յերկինս և յերկրի, զհաց մեր հանապազորդ տուր մեզ այսօր. և թող մեզ զպարտիս մեր, որպէս և մեք թողումք մերոց

պարտ

պարտապանաց, և մի՛ տանիր զմեզ 'ի փորձութիւն, այլ փըրկեա՛ զմեզ 'ի չարէ. Ամէն։

Հաւատամ 'ի մի Աստուած Հայրն ամենակարօղ ստեղծօղն երկնի և երկրի. Եւ 'ի Յի՟ Քի՟ որդի նորա միածին Տրն մեր, որ յղացաւ 'ի Հոգւոյն սրբոյ, ծնաւ 'ի Մարիամայ կուսէն. չարչարեցաւ ընդ պոնտացւով Պիղատոսիւ. խաչեցաւ, մեռաւ, և թաղեցաւ, էջ 'ի դժոխս, յերրորդում աւուր յարեաւ 'ի մեռելոց, և համբարձաւ 'ի յերկինս, նստի ընդ աջմէ ԱՅ Հօր ամենակալի. Ուստի գալոց է 'ի դատել զկենդանիս և զմեռեալս։ Հաւատամ 'ի Հոգին սբ, 'ի սբ կաթուղիկէ

եկեղեցին, 'ի հաղորդութիւն սրբոց, 'ի յարութիւն մեռելոց, և 'ի կեանս յաւիտենականս. Ամէն:

Խոստանամ զքեզ Տ՟ր իմ և Ա՟ծ իմ 'ի բոլորէ սրտէ իմէ, և 'ի բնաւից մտաց իմոց, զի 'ի գիշերիս այսմիկ արժանի արարեր զիս պահել և պահպանել. ոչ յաղագս իմոյ բարեգործութե՟, զի իրաւի մեղաւոր եմ ես. այլ վ՟ քոյդ մեծի գթութե՟ և բարերարութե՟: Վ՟ որոյ խոնարհութբ՟ աղաչեմ զքեզ. տուր ի՟նձ զմեծագին շնորհ քո ս՟բ, առանց որոյ ոչինչ կարեմ առնել. որպէս զի նովաւ կարիցեմ կառավարել զիս այսօր 'ի փառս քոյոյ Ա՟ծայնոյ հան

դի

դիտաւորութեն, 'ի փրկութեն հոգւոյ իմոյ, և 'ի յօգուտ մեր ծառայից իմոց: Այլև օգնեա ինձ ով քաղցր Տ՟ր իմ, զի կարիցեմ այսուհետև սկսանել զբարիս խորհիլ, խօսիլ, և գործել. և փոխել զկենցաղս վարուց իմ անպատեհ, և առնել զամ ինչ այսօր. և 'ի բոլոր կեանս ի պատիւ և 'ի փառս անուան քո սրբոյ.
Ամէն.

Տ՟Ր իմ Յ՟ս Ք՟ս, Թէպէտ մեղաւոր եմ ես և անարժան քոյոց շնորհաց. յաղագս ծանրութեան իմոյ չարագործութեան. սակայն դաւանիմ ճշմարտապէս, հաւատամ բոլորով սրտիւ, և խոստովանիմ բերանով զսուրբ կա

Թու

Թուղէկէ, և զառաքելական
հաւատն հանդերձ իւրայնովք
մասամբք, ըստ որում հաւա-
տայ և ուսուցանէ մեզ եկեղե-
ցին հռովմէական: Եւ քանզի
երբեմն յանկարծակի հանդի-
պին կասկածանք բազումք 'ի
զանազանս փորձութիւ. զոր
օրինակ ընդ մեծամեծս հիման
դութիւս և յայլս ազգին նմանս
յորոց փրկեսցէ զիս քոյդ ամե-
նակարող զօրութիւն: Եթէ 'ի
պատճառ նոցին կորուսանի
ցեմ զմիտ իմ, մինչզի տարա-
կուսիցիմ 'ի մէջ ամանց սրբոյ
հաւատոյն մասնկանց, կամ թէ
հաւանեցիմ մոլորութեց ամանց.
աղերսեմ և հայցեմ Թախան-
ձանօք 'ի քումէ հանդիսաւլե
հութէ. բարեխօսութբ սըր

բուհւոյ Ածածնին և ամենից սրբոց, զի նիրիցես ինձ։ Քանզի կամիմ ես կեալ և մեռանիլ առանց հաւանելոյ երբէք այսպիսեաց մեղաց. այլ տուր սրբազանիւ հաւատով և մեծաւ ջերմեռանդութբ ըն գոգոջ սրբազանի մօրն իմոյ եկեղեցւոյ. որ ոչ ամփոփէ զբազուկս իւրոյ գթութն ընդդէմ այնոցիկ, որք խոնարհութեամբ դիմեն առ նա.

Ամն։

Աղօթք առ պահապան հրեշտակն։

Ի խորոց սրտի իմոյ հեզութբ մտաց աղաչեմ ըզ քեզ ո՛վ գերապայծառ հոգի հրեշտակական. Իշխան արքայ

ու

ութեան, որ ես կարգեցեալ
'ի ժամու ծննդեան իմոյ յա
մէն առաւօտ աղբերէ հանդի
սավէհութեն ՆՆՏ· 'ի պահ
պանութի, և 'ի նախախնամու
թե իմոյ անարժանի անձին։
Պահեա՛ և պահպանեա՛ զիս
այսօր 'ի պատրանաց, 'ի խաբէ
ութէ, և 'ի հնարից սատա
նայի։ Եւ զի զօրութք նշանի
որբոյ խաչին կարիցեմ յաղ
թահարել զա՛մ ցանկութիւն
մարմնական. զա՛մ հպարտու
կենցաղոյս, և զամենայն խա
բէութիւն հնոյ օձին։
Եւ քանզի աղերսանք իմք ոչ
են արժանիք, և ոչ բաւականք
առ 'ի ընդունիլ զոր հայցեմն,
վն որոյ արա՛, զի աղօթիւք
քոյք հաճիցի Տր հեղուլ 'ի
միտ

սիրտ իմ զմերձնական շնորհ Հո
գւոյն սրբոյ։ Զի ո՞չ տեսա
նես, մոլորիմ իմով ծուլութեամբ
և անհոգութեամբ արտաքոյ հրա
մանաց փրկչին իմոյ, և գնամ
'ի ճանապարհ խաւարային. մի
ուրեմն թողուր զիս 'ի բաց ո՛վ
պահապան հրեշտակ իմ. այլ
որքան տեսանես, թէ ոսոխն
մեր սատանայ կամիցի որսալ
զիս ուռկանաւ մեղաց. այն
քան քոյով սովորականաւ
բարեգթութեամբ զգուշապէս՛
լեր ինձ օգնական։ Սոյնպէս
և աղաչեմ զքեզ ո՛վ պա
տուական հրեշտակդ Այ. զի
'ի ժամու մահո՛ւան իմոյ, մի
ձգիցէ զիս սատանայ 'ի խորս
յուսահատութեամբ. այլ զինա
ւորեցեալ զինուք սրբոյ եկե

ղե

զեցուոյ կարիցեմ յաղթահա
րել զա՟մ զօրութիւն թունաւո
րի օձին ։ Եւ այսպէս քոյով
նպաստաւութեամբ առաջնորդեա
ինձ մինչեւ 'ի վերնական տե
սութիւն ստեղծողին իմոյ, զի
արդեամբք չարչարանաց նո
րին հանդերձ համայնիւք եր
ջանկօք քաղաքակցօք կարի
ցեմ հրճուիլ յանպառուակա
նում խնդութեան ․ ամէն ։

Յորժամ ելանէ ոգի 'ի տա
նէ ի փառս ․ պարզի նին, ել
ջինջն նշանաւս աչքոյ նա
չէին առնուլ ։

Յանուն Հօր և Որդւոյ և
Հոգւոյն սրբոյ ․ ամէն ։

Լուացեալ սկսանել զաղօթս հետեւեալս։

Խաղաղութիւն Տն՟ իմոյ եղի-
ցի միշտ եւ հաստատուն ընդ
իս, եւ ընդ համայնից ոսկերաց
եւ անդամոց իմոց. ամէն։

Ուղղեա՛ ով Տր՟ իմ զգնացս
իմ այսօր, եւ զա՟մն աւուրս
կենաց իմոց. եւ դի՛ր պահա
պան աչաց իմոց, զի մի տեսա
նիցեմ զունայնութիւն. սան
ձեա՛ եւ զլեզու իմ, զի մի յան
ցանիցեմ ընդդէմ քում հանդի
սաւէհութե. ամէն։

Տէր Յս՟ Քս՟ Որդի Ա-
տուածոյ կենդանւոյ. աղա
չեմ զքեզ միջնորդութբ՟ հր՟
գեց սրբազանից վերայ քոյս
մարմ

մարմնոյդ, զի համբերիցիս պահ-
պանել այսօր զհինգ զգայու-
թիւս մարմնոյ իմոյ, և արտա-
մերժիցես յինէն զբնաւս խոր-
հուրդս, և զերևակայութիւնս
աղտեղիս, որք հեռացուցա-
նեն զմիտս իմ 'ի քէն. և դու
լեր յոյս իմ, և գանձ հոգւոյ
իմոյ. Ամէն։

Յորժամ հասանէ ի դուռն
սրբոյ եկեղեցւոյն. պարտի
կնքել զինքն նշանաւ սր-
բոյ խաչին ասելով։

Յանուն Հօր և Որդւոյ և
Հոգւոյն սրբոյ. ամէն։
Մնացէք աստ ով վատթարք
և ընդունայնք խորհուրդք.
Իսկ դու ով անձն իմ պատ-
րաստ

րաստ լեր 'ի տանն ԱՅ առ'ի երկիրպագանել և գոհանալ զՏեառնէ ԱՅ և զՓրկչէն քումմէ Յսէ Քսէ. ամէն:

Ի ո—ն մտանելն յեկեղեցին պարտի ասել:

Տէր իմ և ԱԾ իմ, մտանեմ ես 'ի տուն քո սբ. առ 'ի երկիրպագանել քեզ. գոհանալ զքէն, և խոստովանել զանուն քո սբ. վսզի բարի է յոյժ, առ 'ի ընդունիլ զԹողութիւն մեղաց իմոց, և շահատորել շնորհիւ քով սրբով. Ամէն.

Ի — յառաջնոյն զՃաշոյ օրհն նա—բնեան. պարտի կնքել զինքն:

Հե՛տոյ նշանաւ սրբոյ խա-
չի՛ն ասելով:

Ցօղեա յիս մշտկաւ և ո՛ղ ե՛
զեց, լուա՛ զիս, և քան
զձիւն սպիտակացայց:

Նո՛ւէ գ՛նալոյն առաջի սրբոյ
սեղանոյն պ՛աղատն ասել:

Երկրպագանեմ քեզ, և
բարեբանեմ զքեզ Տէ՛ր
իմ Յ՛ս Ք՛ս, որ զօրութեա՛
սրբոյ խաչին ազատեցեր ըզ
բոլոր աշխարհ:
Բայց Տ՛ր զբերան իմ, զի օրհ
նեցեմ զանուն քո ս՛բ. և սրբեա
զսիրտ իմ յամենայն ունայնու
թենէ, և՛ի պղծոց խորհրդոց.
զի ընդունակ լինիցիմ քոյոց
Ա՛ծայնոց շնորհաց:

Ս— ջեռանելն քահանայէն 'ի սրբազնատանելն. Եւ 'ի գալն առաջի բեմին առ 'ի սկսանելն զպատարագ պարտի ասել:

Ով բարեգութ Տ̃ր իմ Յ̃ս Ք̃ս, հայցեմ 'ի քէն խոնարհութ̃է. զի բարեխօսութ̃էք, արդեամբք, օժանդակութ̃էք, չարչարանօք. և աղօթիւք ամենից սրբոց հրեշտակաց և հրեշտակապետաց, նահապետաց, Մարգարէից, Առաքելոց, Մարտիրոսաց, Հայրապետաց, և կուսանաց, այլև շնորհօք Հոգւոյն սրբոյ հաճիցիս հեղուլ 'ի սիրտ իմ ճշմարիտ զղջումն, որպէս կարիցեմ ճանաչել խղճմտանաց

իմոց զչարութիւս, և խոստովանեցիմ առ ամենից պատճառանաց զաղտեղութիւնս իմոց յանցանաց: Եւ տուր ինձ Տէր զշնորհս քո որ, զի կարիցեմ առնել զպատշաճաւոր ապաշխարութիւն, և այսպէս՝ ողորմութեամբ քոյոյ բարեգթութեանդ ջնջեսցին մեղք իմ. ամէն:

Մինչ համբառնայցն ասէ ըզ ընծայէջ գործին պարբերէ ասել:

Ով քաղցրագունեղ Յս անկանիմ առ ոտս քոյս մեծաւ խոնարհութեամբ. զորս և բաղձեամ համբուրել, ջանամ լուանալ իսկ իմովք արտասուօք. վճզի յաբայիշեմ զաղտեղութիւն մեղաց իմոց

իմոյ, զորս ընդդէմ Ածայնոյ
քում գործեցի հանդգնաւլէ
հութեն ։ Որ և աղաչեմ զքեզ
Տէ՛ր, ողորմեաց ինձ մեղաւո
րիս, զի եմ աղքատ և թշո
ւառ քո ստեղծուած ։ Վերա
գնեցեալ իսկ 'ի քէն արեամբ
քոյով պատուականաւ, և մի
իսպառ ըստ իմում պատժեր
զիս արդարդիւնաւորութե ։ Տէ՛ր
իմ ահա յիշեցի 'ի բոլորէ իմ
սրտէ զախալանս իմս ։ զհաստատու
ցութեամբ իսկ որոյ և զարհուրե
ցայ ։ Ուստի մեծաւ խոնար
հութեամբ նոյին 'ի քէն խնդրեմ
զթողութիւն յառաջադրելով
ինձ օգնութեամբ քոյոյ շնորհաց
ոչ երբէք ըն յապագայս վերա
սահիլ 'ի նոյն յանցանս ։ Մե
ծաւ իսկ գթութեամբ զհեզ ձա
նէլ

նել անձին իմոյ, և զքեզ սիրել յամ̃է սրտէ իմ̃է. Ամ̃ն։

Մինչ ատ խոստովանիմ առաջի տ̃ը. պատրաստէ և ծոմը Հրեշտականն ասել։

Խոստովանիմ առաջի Այ ամենակարողի, և երանուհւոյ Ածածնին և միշտ կուսին Մարիամու. երանելւոյն Միքայէլի հրեշտակապետին. երանելւոյն Յօհաննու մկրտչին. սրբոց առաքելոցն Պետրոսի և Պօղոսի, և սրբոյ հօրն մերոյ Գրիգորի լուսաւորչին, և ամենից սրբոց. և առաջի քո հայր տր. քանզի մեղայ յոյժ, խորհրդով բանիւ և գործով. վայ ինձ, վայ ինձ

և

և յաւէտ վա՜յ ինձ․ վ՟ն որոյ ա-
ղաչեմ զերանուհի միշտ կոյսն
Մարիամ, զերանելին Միքայէլ
հրեշտակապետն․ զերանելին
Յովհաննէս մկրտիչն, զաշա-
ռաքեալսն Պետրոս և Պօղոս․
և զերանեալ հայրն մեր ՍԲ՟Ն
Գրիգոր լուսաւորիչն․ և ամ՟ն
սբս, և զձեզ ևս եղբարք աղօ-
թել վ՟ն իմ առ Տ՟Ր Ա՟Ծ մեր:

Մ՚ինչ ճաշակասցին ասէ աղօ-
թեսցէ․ պատրաստէ անձն:

Ո՛վ գթած և բարեգութ
Տ՟Ր իմ Յ՟Ս Ք՟Ս, միայ-
նակ յոյս և փրկութի՟ն հոգւոյ
իմոյ, հայցեմ 'ի քէն ընկալ
զխոստովանութի՟ն իմ, և շնոր-
հեա ինձ զճշմարիտ զղջումն

սրտի

սրտի, զի լայցեմ, և ողբայ ցեմ զծուլութիւն իմ, և զան հոգութիւն իմ, զորս ընդէմ մեծի քում հրամանի գործել եմ. այլև ուսո ինձ, զի զայս առնիցեմ հանդերձ խոնարհութբ, և մաքրութեամբ սրտի։ Ամէն։

Մ՝ինչ տան ցայցամարքին նշան բերելոյն. պարտ է ասել։

Ո՛վ Ած յաւիտենական. խնդամ միշտ և հրճուէիմ, զի դու ես այն, որ ես. և ոչ այլաքէ էառ. եթէ ոչ քև և՛ ի քէն։ Ո՛վ մեծութի անհուն դու բարւոք գիտես զ.քեզ թէ զինչ ես. գիտես քաջա պէս՝ և զիս, զի դու ես ած. իսկ

իսկ թէ զինչ իմ խնդրեսցես, ոչ այլ ինչ եմ իսկապէս՝ եթէ ոչ ոչինչ: Ո՛վ ողորմածագունեղ Տէր աղաչեմ և խնդրեմ 'ի քէն զթողութիւն յանցանաց այնոցիկ արանց, որք կան 'ի մեղս մահացուս. և խոնարհապէս՝ մաղթեմ 'ի քէն վասն մեծագնե արեան քոյ մահուան իսկ և չարչարանաց. զի ներշնչիցես 'ի նոսա զղջումն կատարեալս. ապա սխալանաց իւրեանց անցելոց, և զապաշխարութիւն իսկականս վասն իւրեանց համայնից մեղաց. որպէս զի փառաւորեսցեն անուն քո և նոքա և 'ի նոսա: Ցնծամ միշտ և խայտամ ով Տէր իմ և Ած իմ. մինչ նկատեմ զհրեշտակս որք քեզ երկրպագանեն:

Բայց

Բայց ողբամ զիս դառնապէս մինչ տեսանեմ զմարդիկ, որք զքեզ անգիտանան՝ կամ մոռանան: Ես սակայն ընդայնոսիկ երանելեաց հոգւոց քեզ յար երկրպագանեմ: Այլև ըղձամ և կարօտիմ, զի աշխարհս ամ̃ զքեզ ճանաչիցէ տիրապէս՝ հոգւով իսկ և ճշմարտութք քեզ երկրպագանիցէ: ՈՎ ՏՐ Թագաւոր փառաց վերացո զսիրտ իմ ի բարձունս. ոմ̃ զի փառաւորեցից զանուն քո որ̃ ըն յերկնում, ոմ̃ հրեշտակք փառաւորեն զնա: Եւ զի զոր ինչ և ասիցեմ և առնիցեմ, զամ̃ վճ̃ քոյոյ առնիցեմ փառաց Թարց զեմոյն խնդրելոյ անձին. Ամէն:

Մինչ

Մինչ ասեն սուրբ ած դա-
սին և ծողովրդականին. եւր
գեղ չինոյնն այսպէս միշտ
և ջերմով ասացող։

ՍԲ ԱԾ, սբ և հզօր. սբ և
անմահ ողորմեայ մեզ։
ՍԲ ԱԾ, սբ և հզօր. սբ և
անմահ ողորմեայ մեզ։
ՍԲ ԱԾ, սբ և հզօր. սբ և
անմահ ողորմեայ մեզ։

Իսկ մինչ ընթերցուածն ըղ
մարգարէականն և առա-
քելականն և աւետարանին.
պարտ է մտադրութեամբ
լսել և ունկնդիր լինել հը
րա

բաւականին ջէ. եւ յետոյ տալեւ
իմիասին ուղհաւատաւն ագօ-
-ղէս.

Հաւատամ 'ի մի Աստուա-
ած Հայրն ամենակարօղ
արարիչն երկնի և երկրի, երև-
ելեաց ամենեցուն և աներև-
ութից։ Եւ 'ի մի Տէր Յս՟
Քս՟, որդին Այ՟ միածին,
Եւ 'ի Հօրէ ծնեալն նախ
քան զամենայն յաւիտեանս, Ած՟
յԱյ՟, լոյս 'ի լուսոյ, Ած՟
ճշմարիտ յԱյ՟ ճշմարտէ ծնե-
ցեալն, և ոչ արարեցեալն, հա-
մագոյակիցն Հօր որով ամ
ինչ եղև։ Որ վս՟, մեր մարդ-
կան, և վս՟ մերոյ կեցութե-
եջ 'ի յերկնից. և նմարմնա-
ցաւ 'ի Հոգւոյն սրբոյ, 'ի
Մ—

Մարիամայ կուսէն, և մար
դացաւ․ Խաչեցաւ նա վ̃ն
մեր ընդ պոնտացւոյ Պիղա
տոսիւ․ չարչարեցաւ, և թաղե
ցաւ․ Եւ յարեաւ յերրոր
դ աւուր ըստ գրոց․ Եւ
համբարձաւ 'ի յերկինս, Նըս
տաւ ընդաջմէ Հօր։ Եւ վեր
աստին գալոց է հանդերձ փա
ռօք, 'ի դատել զկենդանիս և
և զմեռեալս․ որոյ թագաւո
թեան ոչ եղիցի վախճան։
Եւ 'ի Հոգին սբ̃, Տր̃ն և
կենդանարարն, որ 'ի Հօրէ
և յՈրդւոյ յառաջագայն․
Որ ընդ Հօր և ընդ Որդւոյ
ի միասին երկրպագի և համա
փառաւորի, որ և խօսեցաւ
մարգարէիւք։ Եւ 'ի մի օք̃
կաթուղիկէ և առաքելական
եկե

եկեղեցի. Դաւանիմ զմի մկրտութիւն 'ի թողութիւն մեղաց. Եւ սպասեմ յարութե մեռելոց: Եւ կենաց ապագայի յաւիտենին. Ամէն:

Մ՛ինչ ասէ միւս ցերեկախաւ-էջ. պարտէ ասել:

Ով Տէր իմ և Աստուած իմ, աղբիւր անսպառ յաւիտենականի բարութե. աղաչեմ զքեզ, նկատեա քոյով բնականաւ բարեգթութեղ 'ի չարչարանս միածնի Որդւոյ քոյ. զորս կրեաց 'ի փառս քոյս, և վ՜ փրկութե մերոյ. Նայեաց 'ի հնազանդութիւն յարակայ. և յապաշխարութինս, և թէ որպէս խնդութե

կրեաց

կրեաց զայնքանս վիշտս 'ի պա
տիւ քո, զայնքան դառնութիւն
զայնքան պարսաւանս, և զայն
քանանախատինս հանդերձ ան
տանելեօք նեղութեամբք, զորս
կրել կամ խորհիլ ոչ է կար մարդ
կան։ Եւ զայսոսիկ վն կատա
րելոյ զքոյդ բարեհաճութիւն։
Ո՛վ բարեգութ Հայր գի
տեմ թէ որպ՝ սիրելի Որդին
քո և տէրն մեր Յս Քս եբարձ
միայնակ 'ի վր փայտի սրբոյ
խաչին զմեղս աշխարհի. և լ
ուաց իւրով սրբազանիւ ա
րեամբ զամ աղտեղութիւն և ըզ
բիծ մեր, մաքրելով զնա հրով
իւրոյ ջերմագութեանն սիրոյն։
Նոյն ինքն զոր դու կացու
ցեր դատաւոր տալով նմա
զամ իշխանութիւն առ 'ի դա
տել

տել զկենդանիս և զմեռեալս·
վ͞ն մեծի սիրոյն իւրոյ կերպա
րեաց զինքն իբր յանցաւոր,
և դատապարտեցաւ 'ի մահ
ու 'ի զերծուցանել զպարտա
հոյս ինքնին վճարելով ըզ
պարտս նոցին գնով անմեղե
արեան իւրոյ։ Ո՜հ թէ որքան
սաստկապէս սիրեցեր զիս տէր
իմ, զի վ͞ն սիրոյ իմոյ ոչ իբր
նայեցեր յՈրդին քո միածին․
զինչ հատուցից քեզ ով հայր
իմ ամենասուրբ․ վ͞ն այնքանոյ
հայրականի և իսկականի սիրոյ
քոյ, զոր միջնորդութ͞բ միած
նի քոյ հեղեր 'ի վ͞ն իմ։
Արդ՝ ահաւասիկ գովեմ
զքեզ, բարեբանեմ զքեզ․ գո
հանամ զքէն, մեծացուցա
նեմ զքեզ, և ամենայնիւ զօ
րու-

րութե իմով խոստովանիմ
զՔեզ. և օրհնեմ զանուն քո
սր։ Եւ թէպէտ անօթ եմ ես
ապականացու՝ բծաւորեցեալ
և վատթարացեալ. ամենե
քումբք ախտիւք, և ոչ ու
նիմ զընդունակութն. և զար
ժանահորութն գովելոյ զՔ
քեզ. որ ես արժանի ամենայ
նի գովութեան։

Ուստի ով հայր իմ քաղցրա
գունեղ, վերընծայեմ քեզ նո
րապէս զնոյն միածին և զսի
րելի որդին քո հանդերձ իւ
րայնովք անսահմանելեօք վշ
տիւք. ծոմովք, աղօթիւք,
հսկմամբք, և այլովք ամենե
քումբք կրիւք, որոց ըմբե
րեաց վն փրկութն մերոյ։
Յետ այսորիկ վերընծայեմ
քեզ

քեզ զանմեղ մահն նր̃, համ
դերձ ամենեքումբք արդեմբք
չարչարանացն նր̃, օժանդակու
թբ̃ անարատի կուսին Մա
րիամու և բարեխօսութբ̃ ամե
նից սրբոց և երանելեաց. որք
են 'ի փառս մշտնջենաւորս յա
ղագս քաւութն մեղաց իմոց.
և թողութն յանցանաց բնա
ւից ժողովրդոց. ողջ կենդա
նեաց և մեռելոց. սակս որոց
պարտական եմ աղերսել զքեզ
զի անուն քո որ միշտ գովեսցի,
փառաւորեսցի, և պատուեսցի յի
նէն, և յամենից քրիստոնէից
յաւիտեանս յաւիտենից.

Ամէն։

Մինչ տան ողջոյն_ տուող
[illegible]. պարտէ ասել։

Աղաչեմ զքեզ ով ԱԾ իմ
ամենակրող. և տէր իմ ողոր
մած, շնորհեա՛ ինձ զխնդութիւն
ընդ խաղաղութեան. զուղղումն
վարուց, զանեղծ ապաշխարու
թեան զշնորհս և զմխիթարու
թիւն Հոգւոյդ սրբոյ, և զյա
րատեւութիւն 'ի գործս բա
րիս. ամէն ։

Մ՝ինչ առնու պատարագն քահա
նայ մարմինն. պարտէ ասել։

Վերընկալցի ՏԷ զպատա
րագս զայս 'ի ձեռաց
քոց 'ի գովութիւն և 'ի փառս
ամենասրբոյ անուան իւրոյ,
'ի յօգտութիւն և 'ի կեցութիւն
մեր. և բոլորի եկեղեցւոյ.
իսկ և ընաւեց հաւատարմաց

քրիստոնէից, և վասն հոգւոյ
քաւարանին. ամէն։

Մ՝ինչ տայ խ ըն͞դ սերբ
բէան. պատրաստէ տանէլ։

ՈՎ ՏՐ իմ ՅՍ ՔՍ ճշմա-
րիտ յոյս մեղաւորաց՝ խոս-
տովանիմ բերանով իմով ըզ
մեղս իմ, և հայցեմ զթողու-
թի՛ն 'ի քէն ամ͞ ողորմածն, զի
բազումանգամ ուրացեալ եմ
զշնորհս քո ամ͞, զոր պարգևե-
ցեր ինձ 'ի փրկութի հոգւոյ
իմոյ. և կորուսեալեմ զնո՛ ընդ
վայրաբաց 'ի վատս, սատա-
նայի, աշխարհի, և մարմնոյ.
և եղեալեմ բազումանգամ
պատճառ բազմանման իմովք
տգիտութիւք բանիւք։ Վ͞ն որոյ
հաճեաց ՏՐ իմ ներեա ինձ,
և

և յերեւել զիս․ որպ ներեցեր աւազակին, որ խոստովանեցաւ զմեղս իւր և շնորհեցեր ինձ լսել զձայնն զայն, թէ այսօր ընդ իս իցես ՛ի դրախտէն․ ամէն։

Մինչ առն․ առնէ․ ջերէ․ պարտ է ասել։

Ողջոյն քեզ ճշմարիտ Ա՛Ծ, ծնեալ ՛ի Մարիամայ կուսէն․ որ զենար և մեռար ՛ի վ՛է խաչին վս մարդկան, նորում իսկ բացեալ եղև տիկակող քո մը․ ուստի բղխեաց արիւն և ջուր, լեր ինձ ապաւէն ՛ի մնալն մինչ տակաւին կենդանաւորիմ ՛ի յերկրի, և առաւծեալ զիս ՛ի յերկինս ընկիտող վերջնում իմոյ մահուան․ ամէն։

Ո՛Լ

Ո՛Վ բարի Յն, ով քաղցր Յս, ով Որդիդ Մարիամու ողորմեաց ինձ։ Երկրպագեմ և գովեմ զքեզ ով Տր իմ Յս Քս, զի խաչիւ քով սրբով փրկեցեր զաշխարհս, որ մեռար վն իմ, ողորմեաց ինձ․ ամէն։ Դու ես ստեղծիչ իմ, և փրկիչ իմ, Թագաւոր իմ և Ած իմ, և Տր իմ, ով Յս Քս Որդի ԱՅ կենդանւոյ ողորմեաց ինձ․ ամէն։

Ողջոյն քեզ ճշմարիտ մարմին Ածամարդոյն Յի, դրեալ ՚ի վր խաչին յաղագս իմոյ յանցանաց։ Ողջոյն քեզ ճշմարիտ հաց հրեշտակաց, իջեալ ՚ի յերկնից առ ՚ի գնել զիս։ Ողջոյն քեզ ով կեցութն աշխարհի։ Ողջոյն քեզ բան

Հօր Ամ։ Ողջոյն քեզ ընծայ սրբազնական։ Ողջոյն քեզ մարմին կենդանի։ Ողջոյն քեզ Ածութի կատարեալ։ Ողջոյն քեզ կեան յաւիտենական։ Ողջոյն քեզ մարմին մեծագին Յն Քն Տն մերոյ և վերանորոգիչ անձին իմոյ. արա առ իս զողորմութն քո Տր իմ. Ամն։

Մ՝ինչ առն ընթ. օրս Խ. մբղ. պարտէ ասել։

Ո՜վ մշտնջենաւոր և բարեգութ ած. Հայր ողորմութե և ած ամե մխիթարութե, որ քոյով բարեգթութեմբդ և բարեհաճութեմբդ մխիթարես զմեզ յամում նեղութե մերում, ան կեալ յերկիր առաջի անհնոյ քոյ

քոյոյ մեծութե՛ն. յանձնեմ քեզ զայնոսիկ բնաւս, որոց սակս պարտական եմ ես աղօթել. Եւ մանաւանդ զիս զմեղաւորս զի օգնութե՛ քոյոց շնորհաց այն պէս՝ երկիրպագանիցեմ քեզ որ̃ վայելէ քում հանդիսավե հութեդ. երկիրպագանել. և մի իշխիցեմ մեղանչել ընդդէմ քաղց րուե քում, այլ սիրիցեմ զքեզ ՚ի վեր քան զամ̃, և զընկերն իմ իբրև զանձն իմ. արդ՝ արա՛ առ իս զողորմութի քո, զի մի մոլորեցայց արտաքոյ քոյոց պա տուիրանաց վ̃ն անուան միած նի որդւոյ քո, և վ̃ն արդեանց նր̃, զորս վ̃ն մեր մեղաւորացս արդիւնաւորեցաւ։

Յանձնեմ և քեզ զեկեղեցի քո ս̃բ կաթուղիկէ. և զվեհա պետն

պետն նորին, և զեղբարս նո
րին կարտինալս, զեպիսկոպոսունս
զպատրիարգունս, զքահանայս, զխոստո
վանողս, զվարդապետս, և զհա
ւատս կրօնաւորս. Տուր ինձ
զշնորհ քո որ առ'ի կատարել
զհաճութիւն կամաց քոց, զի մի
յանցանիցեն բանիւ կամ գոր
ծով. այլ լուսաւորիցեն զմեզ
լուսով ճշմարտութեան, զի թո
ղեալք զխաւար մեղաց հետևե
ցուք քեզ որ ես լոյս ճշմարիտ։
Յանձնեմ ես քեզ զեպիսկո
պոսն այսորիկ քաղաքի, այլև
զհայրն իմ, և զմայրն իմ, զեղ
բարս, զքորս, զծնօղս զբարե
կամս, զթշնամիս, և զբնաւ
բարերարս իմ. որք յանձնեալք
են զինքեանս իմոց աղօթից.
որք և աղօթեն առ քեզ վ՛ն իմ

մե

մեղաւորիս. վն՟ փրկութն կեն
դանեաց, և վն՟ հոգեաց քաւա
րանին: Եւս յատկապէս՝ ա-
ղերսելով յանձնեմ քեզ: զայս
անուն: զի տայցես նմա զշնորհ
քո Տր՟, և օգնիցես նմա 'ի կա
րիս նորին հոգեկանս և մարմնա
կանս, պահելով զնա 'ի թշնա
մեաց երևելեաց և աներևու
թից: Դարձել Տր՟ իմ և Այծ
իմ, և բարեգութ Հայր իմ
աղաչեմ զքեզ վն՟ սրբազանի
անուան որդւոյ քո յանձնելով
քեզ զբոլոր ժողովուրդ քրիս
տոնէից. և մանաւանդ զիշ
խանս նորին. որք կառավարեն
զնո՟ ըստ հրամանաց սրբոյ եկե
ղեցւոյ և պահպանեն զմը հա
ւատն կաթուղիկէ 'ի ձեռաց
թուրքաց, յուդայեանց, հե

րե

րետիկոսաց, հերձուածողաց, և խաբեբայից քրիստոնէից ։ Եւս առաւել զքաղաքս զայս զի Թողուցուս սմա զյանցանս սորա, և ողորմեսցիս սմա, ազատելով զսա ՚ի պատերազմաց, ՚ի մահուանէ, ՚ի սովոյ· զի կալով հաւատարիմ յօրէնս քոյս ըստ որում ուսուցանէ հարսն քո սբ եկեղեցի, փառաւորեսցէ զանուն քո սբ յաւիտենանս յաւիտենից · Ամն ։

Մինչ ասէ · Խ Եղիցի ողորմութէ մեծին Այ · պարտ է ասել ։

Ո հաւաորիկ Տր իմ Յս Քս փեսայ սիրեցեալ ՚ի հոգւոյ իմոյ, ըստ բարեգութի եղանակի և ըստ իսկականի խոնար

նարհութեն սրտի իմոյ անկեալ
յերկիր յանդիման քոյոյ ներ
կայութեն, մաղթեմ 'ի քէն յա
ղագս իմ թշուառացելոյ մեղա
ւորիս լինիլ ինձ 'ի նպաստ քո
ով Ածայնով շնորհիւ, ոչ զի
մի երբէք իշխեցեմ խորհիլ, խօ
սիլ, և գործել զայլինչ բաց
յայնցանէ. որք իցեն առ'ի յա
ռաւելութիւն համայնի քոյոյ
պատուէրոյ 'ի կեցութիւն հոգւոյ
իմոյ, և 'ի յօգտութիւն մերձաւո
րաց իմոց, աղաչեմ ևս զքեզ
յանձնառնելով քեզ զբնաւս
մերձաւորս, զհարս, զմարս,
զեղբարս, զքորս, զհոգևորս
և զմարմնաւորս. զազգայինս,
զբարեկամս, և զբարերարս,
և զայնոսիկ որք ատեցեալք են
ինձ, կամ տալոց են զօգնու
թիւ

թէ և զխրատ հոգեկան կամ մարմնական։ Հայցեմ և ես մեծաւ խոնարհութե՟ յանձնառնելով քեզ զգերյարգոյս համայնս սրբոյ եկեղեցւոյ, և զժողովրդականս նոցին զկրօնաւորս և զաշխարհականս. ոմ՟ զի կարիցեն յարաժամ խոնարհապէս՝ և հաւատարմապէս՝ 'ի պաշտօնս իւրեանց սրբազանս։ Յանձնեմ և ես քեզ 'ի ձեռն զօրութե՟ այսորիկ անճառելւոյ սրբազնագործութե՟ զամենեսեան. որք են 'ի յանձկութիւս հոգւոյ, 'ըն իւրաքանչիւրս նեղութիւս, 'ի տկարութիւս 'ի յաշխատանս, 'ի ձախորդութիւս 'ի հալածանս թշնամեաց. 'ի տառապանս հոգեկանս կամ մարմնականս։ Դարձեալ աղաչեմ

չեմ զքեզ. շնորհեա հիւան
դաց զառողջութի՛, վշտանկե
լոց զխնդութի՛, նաւելոց զնա
ւահանգիստ կեցութե՛, և այ
նոցիկ որք են 'ի հալածանս.
տուր զնպաստութի՛, և զօգ
նութի՛, ոչ զի մի՛ յաղթահա
րեսցին յիւրոց թշնամեաց.
վերստին մաղթեմ 'ի քեն խո
նարհութբ հաճեաց հասանել
'ի թիկունս ամենից մեղաւո
րաց քոյով Ածայնով շնորհիւ՝
զի կարիցեն ճանաչել զ յան
ցանս. զորս ընդդեմ քում
Ածայնոյ հանդիսավեհութե՛
գործեալ քեն, և յաղագս որոց
ճանաչեցելոց առնիցեն զպատ
կանաւոր ապաշխարութիւն,
հանդերձ ուղղութբ վարուց
իւրեանց, և համարիցին 'ի

Թիւս որդւոց քոց 'ըն կենցա-
ղում այսմիկ շնորհօք, և 'ըն
հանդերձելում փառօք·
Ամէն:

Մինչ ասէ· դ երրորդն է
երրոյ· պարտէ ասել· ա-
աստուածային մարմինն:

Ողջոյն քեզ ՛վ մարմին Քրիստոսի
ծնեցեալ 'ի սրբոյ կուսէն
մարիամու, մարմին կենդանի
անծութեն ամբողջ· և ճշմարիտ
մարդ: Ողջոյն քեզ ո՛վ խոնա-
կան կեցութիւն, ճանապարհ և
փրկութիւն աշխարհի· աղաչեմ
զքեզ փրկեա զիս 'ի չարէ:

Բ. առ աստուածային արեանն:

Ողջոյն քեզ ո՛վ արիւն Քրիստոսի
երկնային· և ամենա-

ըմ

ըմպելի, հեղեղ կենարար, որ
լուանաս զմեղս աշխարհի։
Ողջոյն քեզ ծով արեան պատու
ական ցօղեցեալ ՚ի վէրք կո
ղին Քն բևեռեցելոյ ՚ի խաչին,
աղաչեմ զքեզ, մաքրեա զիս
՚ի մեղաց։

Օ՜ նոր բարեխօսութեան
մաղթնոց և արեան տեառն
մերոյ Յի Քի։

Տէր Յս Քս որդի Այ
կենդանւոյ. որ զայդ
սրբազան մարմինդ. և զպատու
ական արիւնդ ընկալար ՚ի
սրբուհւոյ կուսէն Մարիա
մայ. զոր և ՚ի վմ սեղանոյ սըր
բոյ խաչին ՚ի կողէ քումմէ սրբա
զանէ ցօղեցեր վմ փրկութեան մե
րոյ, և նոյնով կենարարիւ մար
մնով

Մտօք յարեար 'ի մահուանէ. և համբարձար 'ի յերկինս, ուստի գալոց ես 'ի դատել զկենդանիս և զմեռեալս։

Աղաչեմ զքեզ. միջնորդութե̄ այսորիկ կենարարի մարմնոյ քոյ զոր այժմ տեսանեմ 'ի վր̄ սրբոյ սեղանոյս, ազատեա զիս յամենից աղտեղութեց մտաց և մարմնոյ. և յամենից չարեաց, այլև 'ի փորձանաց ներկայից և ապագայից. Ամն̄։

Ողջոյն քեզ ով Տր̄ իմ Յս̄ Քս̄. բան հօր որդի կուսին մարմնացեալ' գառն ա̄յ, փրկութիւն աշխարհի, պատարագ մե̄ բան, մարմին, և աղբիւր բարութեան։

Ողջոյն քեզ ով Տր̄ Յս̄ Քս̄

գո-

գոյութ̃ն հրեշտակաց. փառք
սրբոց պատճառ խաղաղութ̃ն.
Ածութի ամբողջ. ճշմարիտ
մարդ, ծաղիկ և պտուղ յար
գանդի անարատի կուսին ։

Ողջոյն քեզ ով Տ̃ր իմ Յ̃ս
Ք̃ս, ճառագայթ հօր, իշխան
խաղաղութ̃ե. դուռն երկնից
հաց կենդանի ծնունդ կուսին
մարիամու, և անօթ ա̃ծային ։

Ողջոյն քեզ ով Տ̃ր իմ Յ̃ս
Ք̃ս, լոյս երկնային գին աշ
խարհի, խնդութի մեր, հաց
հրեշտակաց, զուարճութիւն
սրտի. թագաւոր և փեսայ
մօրն և կուսի ։

Ողջոյն քեզ ով Տ̃ր իմ Յ̃ս
Ք̃ս, ճանապարհ յանդորր.
ճշմարտութ̃ի խնկական, պար
գև աշխարհի. սէր ծայրա

գոյն, աղբիւր սիրոյ, խաղա ղութե՛ և քաղցրութե՛, հան գիստ մեր. և կենա՛ց ապահով՝ ողորմեաց ինձ մեղաւորիս ։

Մ՝ինչ տան Գառան ծոց նշան այլ ինչերգ պարտէ տանել:

Ո՛վ քաղցրագութեղ և ամե նագութ Տր̃ իմ Յս̃ Քս̃, աղաչեմ զքեզ. վ̃ քաղցրից արտասուաց երանուհւոյ կու սին Մարիամու սիրեցելոյ մօր քո, որովք եթաց զերեսս քոյս մինչ իջուցեալ 'ի խաչէն կրեաց զքեզ 'ի գիրկս իւրում. վերաւորեա՛ զսիրտ իմ քոյովք սրբազնիւք վիրօք. Զի ընդ պատուութե՛ քոյոց չարչարա նաց յարաժամ ունիցիմ զքեզ 'ի մէջ սրտի իմոյ ։ Դարձեալ

հայցեմ 'ի քէն, տուր ինձ զեր
կիւղ քո ս՟բ և զսէր. Ջերմա
ցո՛ զիս սիրով կաթուղիկէի
հաւատոյ, մաքրեա՛ զմիտ իմ.
ուղղեա՛ զբանս իմ և զգործս.
և շնորհեա՛ ինձ զի յարամնայ
ցէ սէր քո 'ի յիս. և տուր
ինձ զշնորհ քո ս՟բ, զի մի ան
կանիցիմ 'ի փորձութիւն.
Լեր ինձ միշտ օգնական, զի
մի յանցանիցեմ ընդդէմ քում
մեծութեդ. և առաջնորդեա՛
ինձ մնալով միշտ 'ի սրտի ի
մում, և ուսուցանելով զիս.
շուրջ պատեա՛ զինև և զօրացո՛
զիս, և պահեա զիս զի օրհնի
ցեմ զանուն քո ս՟բ. ամէն.

Տ՟ր իմ Յ՟ս Ք՟ս, աղաչեմ
զքեզ. որ ոչ միայն Ներեցեր
թշնամեաց քոց. այլև աղաչե
ցեր

ցեր զհայր մ՛ դատապարտո-
ղաց, և խաչհանողաց: Քաղց-
րացո զսիրտ իմ, զի մի եղէց
վրէժխնդիր չարեացն ինձ հա-
սուցելոց· այլ զի իբրև զքեզ
ներեցից յօժարութբ, և աւել-
ցեմ համբերութբ ամենեցունց·
որք յանձնեալ են ընդդեմ
ինձ: Շնորհեա ևս Տէ՛ր իմ
իմոյ թշնամեաց զճշմարիտ ճա-
նաչումն, զի մի մնասցեն ՚ի խա-
ւարի, և ՚ի չարախօսութեն.
զի մի զրկեսցին ՚ի փառաց քոյոց
չարչարանացն, աղաչեմ զքեզ ՚ի
ձեռաց նց, փրկել զգնուորե-
ցեալ զնոսա արեան խաչին· և
վերակոչմամբ քոյոյ սրբոյ ա-
նուան· այլև անուամբ մեր քոյ
և կոչեսցի ազատեալ զնա ՚ի թշնա-
մեաց յերևելեաց և յաներևու-
թից

թից։ Արժանի արա՛ զիս Թողութեան թէև բազում անգամ եղէ կամաց քոց հակառակ, վշտացնելով զքեզ իմովք խորհրդովք չարիւք, բանիւք և գործովք, և յանձնեա՛ զիս առ հայր քո երկնաւոր · ամէն։

Աղաչանաւոր սրբոյն Թօմայի առ սրբազան հաղորդութեանն։

Երկրպագեմ Թագաւոր Ած քեզ ջերմապես · որ ընդ այսոց ձևոց ծածկիս ճշմարտապես։ Սիրտ իմ բոլոր ինքնին ըղձիւ քեզ ենթարկի · զի դիտելով 'ի քեզ բնաւն իսկ նուաղի։ Տեսակ ճաշակ և շօշափակ 'ի քեզ սխալի · այլ լսակաւ հաւատացեալ միայն լինի ·

Դ, եր

Ներ հաւատամ զոր ինչ աստ
ածորդին. քանզի ոչ ինչ ճշմար
տագոյն քան զբանն նորին։
Ընդ 'ի խաչին Թագուցանիւր
ածութիւն. իսկ աստ գաղի ի-
միասին և մարդկութիւն։
Բայց հաւատով զերկոքան
չիւրն դաւանելով. խնդրեմ
զհայցեալն աւազակին զղջա
նալով։
Մարմնոյդ ըղխոցս իբրև զԹո
մաս ոչ նշմարեմ. սակայն Ած
իմ գոլ ըզքեզ ըստորոտեմ։
Արա 'ի քեզ զիս առաւել
զհաւատս ունել. յուսալ 'ի
քեզ բոլորովիմբ և զքեզ սիրել։
Ո՛վ յիշատակ չարչարանաց Ածն
և մահուան. հաց կենդանի ըզ
կեանս շնորհող ազգի մարդկան։
Շնորհեա խմուլ մտի քև միշտ

անանիլ և կեալ. և ըստ քեզ միշտ
քաղցր և բարի առնիմանալ։
Ո՛վ բարեգութ հաւատարան
ծր իմ և յոյս. քաղցր արեւմեգ-
զանձանքրու ի մաքրեա հոգւոյս։
Որոյ կաթիլ մի զընթանուր
ոչ խառն կարէ. զերծուցանել
'ի յանցանաց և 'ի պատժէ։
Որ այժմ 'ի քեզ թաղեալդ Յս
և եթ նայիմ. միշտ աղերսեմ
զի լինիցի ում ծարաւիմ.
Տեսից ըղձեալ տարաքաղձանք
քոյոց դիմաց. և տեսութե
երանեցայց քոյոց փառաց։

Տաղ մարմնոյ եւ արեան տն նո։

Երգեմ լեզու փառաւորի.
զխորհուրդ մարմնոյ Տն
Յիսուսի.
Այլ և արեան պատուականի.

զոր 'ի գին հանրոյ աշխարհի ·
Պտուղն արգանդի հըզօրեղին ·
արքայն եհեղ մարդկան ազգի ։
Ջի մեզ տուեալ և մեզ ծնեալ ·
որ 'ի կուսէն ներմարմնացաւ ·
Եւ յաշխարհի պանդխտեցաւ ·
ուր սերմն բանին ըսփռեցաւ ·
կերպն յոր կենցաղավարեցաւ ·
հրաշիւ մեծաւ պարփակեցաւ ։
Յերեկոյին մեծի ընթրի ·
ընդ աշակերտս իւրս աւբազմի ·
Լընլով զօրէնս վաղընծայականա
րն կերակուրս օրինականս ·
Որոց զմարմին իւր յուտել ·
և զարիւն իւր տայ յըմպել ։
Բանըն մարմին զհաց ճըշմարտի-
առնէ մարմին իւրով բանիւ ·
Նաև զգինին նոյն մէ արիւն ·
Թէ և նուաղի ըզգայութի ։
'Ի հաստատել զսիրտ անսըրատ ·

բուսական է միայն հաւատ ։
Զայսքան ուրեմն սրբազնուն ·
մերն յարգիցէ նուաստութի ·
Քանզի ուսումն հնոյ կտակի
նորոյս կարգի բատոր անկի ·
Շնորհէ հաւատ զլխութիւն ·
յորում նուազի ըղձայուն ։
Ծնողի և ծնիցելոյն ·
տացի գովութիւն վեհագոյն ·
Պատիւ և երկրպագութի ·
համայն և բարեբարութիւն ·
Եղղին իսկ 'ի յերկոցունց ·
զուգապէս լիցի գոհութիւն ։

Ամէն ։

Մաղթէ⁎ շինէ դատապար կին տանջէր⁎ ։

Տէր իմ Յս Քս, որ ոչ միայն արժանի համարեցար առնուլ զմերն մարմին · և համբե

բել

րել այնքանեաց զանազանից
չարչարանաց. և հալածանաց,
պատժոց և մահու խոստագու
նեղի. այլ և հաճեցար մեծաւ
քոյով շնորհիւ պարգևիլ մեզ
յեկեղեցւոյ քում սրբոյ ըն
սրբազնագունեղի հաղորդու
թեն. որ ՚ի վ՟ճ սրբոյ սեղանոյն
և լինիլ նուէաւ ընծայ ձիր. և
շնորհ երկնային մինչև ՚ի վախ
ճանն յաւիտենից։ Ուստի աղա
չեմ զքեզ ՚ի ձեռն զօրութեն և
արգեանց այսօրէն տօնուհա
գունեղի և անձառելոյ սրբազ
նագործութեն պատարագիս.
զոր այժմ լուեայ և տեսի՝ յորում
երևքին ընաւք գերազանցք խոր
հուրդք քոյոց վարուց. չար
չարանաց և մահուան, զի յանձն
եղեցիւն քեզ այսօր հոգի և մար
մին

մին իմ և որք գոն՝ ի տան իմում ողջ զի և մեք արդ խնամաւորիցիմք ընդունիլ զներումն մեղաց մերոց, և կեալ վարուք քրիստոնէականօք. այլ և յանձն եղիցի քեզ՝ ի ձեռն զօրութեան այսօրիկ պատուհասականագունեղի սրբազնագործութեան բարձրացուցմն սրբոյ եկեղեցւոյ. միաբանութիւնն քրիստոնէից. վերածումն հերձուածողաց. դարձումն մեղաւորաց, և հոգւոց քաւարանին. Ամէն։

Խրատք վասն աշխարհականաց. որք գնան յեկեղեցին առ ՚ի լսել պատարագ։

Մինչ քահանայն առնէ յանուն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ ամէն. Պարտիմք և մեք զնոյնն

զնոյնն աւել կնքելով զմեզ նշա
նաւ սրբոյ խաչին։ Եւ մինչ ա-
սի խոստովանիմ առաջի այ.
Պարտիմք և մեք ասել զնոյն
գոլով չոքեցեալք 'ի ծունկս։
Եւ մինչ ասի աղաչեսցէ և ըղ
ձեզ։ Պարտիմք խաչակնքել
զմեզ նշանաւ սրբոյ խաչին։

Եւ քանիցս անգամ ասիցի խա
ղաղութիւն ընդ ձեզ։ Պար
տիմք խոնարհեցուցանել սա
կաւիկ ինչ զգլուխս Եւ մինչ
ասի Սբ ածն։ Պարտիմք և մեք
ասել զնոյն։ Եւ մինչ ընթեռ-
նանին մարգարէականքն և ա-
ռաքելականքն։ Պարտիմք չո
քել և մտադիւրութբ ունկն-
դիր լինել։ Եւ մինչ ասի սրբոյ
աւետարանին որ քաս, Պար
տիմք կնքել զմեզ նշանաւ սրբոյ

խա

խաչեն 'ի ճակատս, 'ի բերանս,
և 'ի կուրծս: Եւ մինչ աւար
տի Աւետարանն: Պարտիմք
միաբան ասել. Գոհութիւն
քեզ Տ՟ր Յ՟ս Ք՟ս: Եւ մինչ
ասի Հաւատամն: Պարտիմք
և մեք իմիասին զնոյնն ասել:

Եւ մինչ ասի Եւ ներմարմնա
ցաւ հոգւով սրբով: Պարտիմք
չոքիլ 'ի ծունկս: Եւ մինչ ասի
Սրբասացութիւն: Ո՛չ պար
տիմք չոքիլ և ոչ բախել ըզ
կուրծս. այլ կալ յոտս և աղօ
թել: Եւ մինչ ասի Զողջոյն
տուք. Պարտիմք համբուրել
զմիմեանս 'ի յուս, և խոնար
հիլ միմեանց: Եւ մինչ ասի Ս՟բ
ս՟բ ս՟բ: Պարտիմք չոքիլ և աղօ
թել: Եւ մինչ ասի Առէք և
կերէք. և կամ Արբէք 'ի սմա
նէ

նէ ։ պարտիմք խոնարհիլ և եր
կրպագանել կենարարի մարմ
նոյ և արեան Տն ։ Եւ մինչ ասի
Հայր մեր , որ յերկինս ։ պար
տիմք ձայն միաբան համաձայ
նիլ ։ Եւ մինչ ասի ՚ի սրբութիւն սր
բոց ։ պարտիմք երկրպագանել
մարմնոյ և արեան Քի ոյ մե
րոյ , և բախել երիցս զկուրծս ։

Իսկ եթէ ոք կամիցի հաղոր
դիլ ։ Մինչ ասի Հաւատամ
՚ի հայր Ած ճշմարիտ ։ պարտի
և ինքն ասել զնոյնն ։ Եւ յաւ
արտմանն պարտի ժողովել ըղ
միտս իւր և ասել երիցս . Տր
ոչ եմ արժանի զի մտանիցես
ընդ յարկաւ իմով , այլ ասա բա
նիւ միայն և բժշկեսցի հոգի իմ ։
Եւ մինչ մատչի առ ՚ի առնուլ
զհաղորդութիւնն . պարտի ասել

Մար

Մարմին Տ՟ն մերոյ Յ՟Ն Ք՟Ի
պահպանեսցէ զհոգի իմ ՚ի կենս
աւիտենականս ։ Եւ տպաւորես
ցէ անդ մինչ աւարտիցի պատա
րագն ․ և ընթեռնանիցի աւե
տարանն վերջին ․ Ի սկզբանէ
էր բանն ։

Ի յորժամ [illegible]
զընդունելիս եւ զհաղորդեալս ։

Որպէս պարտականք են հարք
և մեծաւորք տանց հոգալ ․
զի իւրքն ընտանիք երթիցեն
՚ի լսել զառնախմբութիւնս , և
զսրբազանս պատարագս ․ և
առ՚ի ուսանիլ զքրիստոնէա
կան վարդապետութիւն ։ այս
պէս փոխաւորք ընտանեաց ոչ
պարտին խառնականել ՚ի խրա
տելոյ ․ և ՚ի հրամայելոյ իւրոյ
զա

զաւակաց, մշակաց, աշխատո
ղաց, ծառայից, և աղախնեայց
զի նաւուրս տօնից երթիցեն
'ի պատարագ. տալով 'նց զպատ
շաճաւոր ժամանակ. ապա թէ
ոչ, մեղանչեն մահացուօրէն.
մինչ ոչ գոյ հարկաւոր պատ
ճառ արգելման: Պարտին ևս
ածել զնս առ ամենայնքս. որ ը
բազնութեա եկեղեցւոյ, տա
լով նոցին զժամանակ դիպա
ւոր, առ 'ի կատարել զնոյնս:

Պարտին ևս ուսնիլ զբարի նա
խանձ ուսուցանելոյ նոցին
զվարդապետութի քրիստո
նէական կատարելապէս: ապա
թէ ոչ. գոնեայ ուսուցանիցեն
զՀայր մեր, զՈղջոյն քեզն:
և զՀաւատամն: այլ և տա
քել զնոսա 'ի յուսումն ջերմե

ռան

ռանդուն ուրուք օրըստօրէ
Ուսուցանել նց կնքել զինքն
նշանաւ սրբոյ խաչին. Ընդու-
նել զջուր օրհնեցեալ. Յանձ-
նել զինքն Տ՛ն մերում Յ՛ի Ք՛ի
և ամենօրհնեցելոյ մօրն նորա
մարիամու Ա՛ծածնին և միշտ
կուսին. և պահապանի իւրում
սրբոյ հրեշտակին. Շնորհա-
կալ լինել զայն յաղագս բարե-
րարութեցն ընդունեցելոց. և
խնդրել՚ի նմանէ զներումն մե-
ղաց իւրեանց. Պարտին ևս ու-
սուցանել, զի բանայցեն ըղ-
գլուխս մինչ մտանեն յեկեղե-
ցին. կամ մինչ անցանեն յան-
դիման պատկերի Տ՛ն մերոյ Յ՛ի
Ք՛ի. և ամենօրհնեցելոյ կու-
սին մարիամու Ա՛ծածնին՝ և եր
կիրպագանիցեն նոցին. Եւ մինչ

սկսանին յուտել խաչակնքեսցեն զինքեանս. և զկերակուրն, և ասիցեն: 'Ի փառս այ̃ և սրբուհւոյ ածածնին: Եւ մինչ ըմպեն, ասիցեն. Գոհութիւն

քեզ Քս̃:

Պարտին և ուսուցանել նց̃ ասել զվարդարանն Սծածնի. նամուամ աւուր, իսկ եթէ ոչ՝ գոնեայ յաւուրս կիրակէից և տօնից. Իսկ վարդարանն Ածածնի ունի յինքեան վաթսուն երեք. զՈղջոյն քեզ մարիամու և եօթն Հայր մերս: 'Ի պատիւ և'ի մեծարանս վաթսուն երեք ամաց. զորս եկաց որբուհի Սծածինն ըն կենցաղում այս միկ, և եօթն Հայր մերքն, վս̃ եօթն պարգևաց Հոգւոյն սրբոյ. որովք զարդարեցաւ

ամենամ͞ք կոյսն։ Եւ այսպէս
ասելով. Հայր մեր, որ յերկ
է Ողջոյն քեզ Մարիամ, և
կրկնելով զնոյնս, բորբոքեն ջեր
մեռանդութիւն մեր յոյժ առ
դիւնաւոր, առ'ի ստանալ ըղ
շնորհս ձոյ. 'ի ձեռն ամենօրհ
նեցելոյ Ա͞ծածնին։ Պարտ է
ևս երբեմն ասել զպսակն Տ͞ն
մերոյ Յ͞ի Ք͞ի. որ ունի յին
քեան երեսուն երեք Հայր
մերս. և նոյնքանս Ողջոյն
քեզս։ Եւ այս ասի'ի յիշատակ
և'ի մեծարանս երեսուն երեք
ամացն. զորս եկաց Տ͞ն մեր
Յ͞ս Ք͞ս յայսմիկ կենցաղոջ։
Յորմէ և մեք պարտիմք մինչ ա-
նեմք զպսակս զայս. և կամ զա͞ծ
ածնի զվարդարանն. մաղթել
զշնորհս, զներումն մեղաց,

զզօպումն ժամուց, և զհամա
հետևումն նոցին զօրութեանց·
և համառօտապէս պարտի ձմ
ոք գոլ հոգունեակ գործոյ հո
գեկանի ողորմութեն, որ է օգնա
կան լինել վշտացելոց, աղդել
և խրատել զմեղաւորս· առ որ
յաւէտ են պարտաւանդեցեալք
հարք և մեծաւորք տանց։

Պարտական է ձմ ոք առ'ի լսել
զկատարեալ և զամբողջ պա
տարագ· մանաւանդ յաւուրս
տօնից պատուիրեցելոց։ Նաև
թէ ոք թողուցու զսակաւ ինչ
'ի նմանէ առանց լսելոյ, ներելի
է, իսկ եթէ զմեծ մասն ինչ· ոչ
է ներելի, զի պարտական մնայ
պատարագին։ Սաստի պարտի
իւրաքանչիւրոք զգուշանալ·
յոչ ելանելոյ յեկեղեցւոյն· մին

չև ատարօթիցն բոլոր պատճրգն,
Քանզի եթէ ոք նաւուրս տօ
նախմբութեց պատուհիրեցելոյ,
թօղց հաւատոյ բանի, և հար
կաւորի պատճառի, ի բաց թո
ղուցու զլսումն պատարագի
անհոգացեալ՝ այնքանիցս մահա
ցուօրէն մեղանչէ, որ քանիցս
զնոյն խոտուճկանէ ։ Մեղան
չեն և այնոքիկ, որք ոչ կամին
սակս պղերգութեան և չարի սո
վորութեան գտանիլ պատրաստք
'ի յսկզբան պատարագին . նոյ
այնոքիկ, որք ոչ կամին կալ
մինչև 'ի վերջն նորին ։

Նաև այնոքիկ, որք վ՟ ծչ գրոյց
և պիտանաւորաց պատճա
ռաց, ոչ կարեն նամուամաւուր
լսել զօրհաղանն պատարագ
գանեալ պաշտօնն գնալ յեկեղե
ցին

ցին տալ 'ի ընդունել զՋուր օրհ
նեցեալ. չոքիլ 'ի ծունկս առա
ջի որդեգրութեանցն որդեգրու՛ն
մարմնոյ և արեան Տ՛ն, կնքել
զինքեան նշանաւ սրբոյ խա
չին, և հաւաքել առ ինքեան
զզգայութիս, զմիտս, և զկամս
զի մի ընդ վայր զբաղիցին։

Իւ տանել հինգ Հայր մեր.
և նոյնքան Ողջոյն քեզ Մարի
ամս 'ի պատիւ և 'ի մեծարանս
հինգ խոցուածոց Տ՛ն մերոյ
Յ՛Ի Ք՛Ի. Զորս պաղատին ա
ղաչել. զի մի՛ անհնոյ փրկու՛ն
ազնուձի և մեծագնի արեան իւ
րոյ, համբիցի ներել մեղաց նո
ցին, և պարգևել զշնորհս, զի
յաւուր այնմիկ զգաստանայ
ցեն, և փորձանայցեն տալ 'ի ոչ
մեղանչել ընդդէմ ածայնոյ
հան

հանդիսավեհութն· ոչ իւիք կերպիւ, ո՛չ խորհրդով· ո՛չ բանիւ, և ո՛չ գործով· այլ մանաւանդ մեծագունիւ զօրութք արգեանց իւրոցն չարչարանաց· հաճիցի շնորհել նոյին զհոգին իւր մզ, ոպզի կարիցեն կեալ ըստ քրիստոնէականի կենցաղավարութն առ 'ի հաճութն սրբազանի կամաց նորին· հանդերձ իւրայնովք ընտանեօք: այլև պարտին շնորհակալ լինիլ· զՏնէ մերմէ ՅԷ ՔԷ· վա բարերարութեց ընդունեցելոց, և աղաչել զնոյն սակս բոլորի եկեղեցւոյն, և վա միաբանութն իշխանաց քրիստոնէից, վա դարձման հերձուածողաց, և հերետիկոսաց, և յաղագս լուսաւորութն անհաւ

ատից, վ՟ Թշնամեաց և բարե կամաց, և ատելս հոգեաց քաւա րանին ։ Իսկ ատելով զմի Հայր մեր, և զմի Ողջոյն քեզ Մար · մաղթել զմ՟բն զայն, յանուն որոյ եկեղեցին այն նորում էն, կառուցեալ է, կամ նո րում գոն նշխարք սրբոյն, կամ սրբոց, առ՝ի օգնել ոչ մի այն ինքեանց, և ընտանեաց իւ րեանց · այլև բոլորի քաղաքին իւրո՟ · երկրին, և գաւառին ։ Յետ այսոցիկ պարտին տանել զքննութիւն իւրոյն խղճմտա նաց, ատելով զՀաւատամ՝ի մի ԱԾՆ ։

Բայց եթէ ոք ոչ ունիցի ըղ դիպաւորութ՟ի յա՟մուամ աւ ուր լսելոյ զպատարագ, և եր Թալոյ՝ի տունն ա՟յ, այսինքն յե

կեղեցին առ սրբագունեղ սըր
բաշխութ՟ն մարմնոյ և արեան
Տ՟ն, այնպիսին պարտի ունել
'ի տան իւրում զմաքուր ինչ
անօթ, յորում պահիցէ զջուր
օրհնեցեալ. զոր ընկալեալ ջեր
մեռանդութ՟ք հանդերձ. գը
նայցէ յանդիման սրբոյ պատ
կերի Տ՟ն մերոյ Յ՟ի Ք՟ի. կամ
առաջի պատկերի սրբուհւոյ
Ածածնին. և անդ անկեալ 'ի
ծունկս ասասցէ հինգ Հայր
մեր, և հինգ Ողջոյն քեզ Մա
րիամ. ըստ վերոյ ասացելոյ
խրատու. բայց տակայն հայր
ընտանեացն, և մեծաւոր տանն
պարտի ածել ևս ընդ ինքեան
զիւրս ընտանիս. առ 'ի առնել
զնոյն կրթութ՟ն. և ուսուցա
նել որդւոց իւրոց, զի և նոքա

ա

առաջեն այսպէս, քանզի այ
սու ջերմեռանդութք թէ և
դոյնիւ ուշադրութք, առանի
'ի Տ҃է ա҃յ մեծամեծ շնորհ հո
գւոյ և մարմնոյ ։ Ըստ այսմ և ս
պարտին առնել․ 'ի ժամու ե
րեկոյի ուսուցանելով որդւոց
և ծառայից իւրեանց զնոյնս
ջերմեռանդութիս, կրթելով
զն҃ս 'ի վարս քրիստոնէականս,
ոչ զի կեայցեն և մնայցեն յեր
կիւղն ա҃յ ։ Պարձեալ է և ս գո
վելի իմն, զի մինչ լոհիցի հըն
չեան զանկակի առագի եկեղե
ցւոյ, կամ այլոյ ուրուք մեր
ձակայի, որ լիցէ նշան վերա
ցուցման մարմնոյ և արեան տ҃ն
մերոյ Յ҃ի Ք҃ի, իւրաքանչիւր
ոք 'ի յընտանեացն չոքիցի 'ի
ծունկս, և երկրպագանիցէ

հոգւով և ճշմարտութբ Յն Քն կենագործին աշխարհի, և յիշիցէ թէ վերացումն այն նշան իցէ բարձրացուցման Տն մերոյ Յն Քի վս կեցութն մերոյ ՚ի վր խաչափայտին, և խնդրիցէ ՚ի նմանէ զներումն մեղաց իւրոց ։ այսոքիկ լինին ՚ի տունս և ՚ի խանութս, և ՚ի ճանապարհս, և եթէ որ ոչ կարիցէ չոքել ՚ի ծունկս գոնեայ՝ բանայցէ զգլուխն, ՚ի նշան քրիստոնէականի վերապատուութն, և վերացուցանիցէ զմիտն առ Աձ բախելով զկուրծս և հայցելով ՚ի նմանէ զներումն ։

Խրատք վասն բարւոք խոստովանելոյ մեղաց ։

Նախքան զխոստովանութիւն
խորհեաց ՚ի քեզ. թէ զի
արդ՝ և ըստ որում ընդէմ այ
իցես մեղուցեալ. ըստ թուոյն,
ըստ ժամանակին. ըստ տե
ղւոյն. ըստ անձին, ըստ արժա
նաւորութեն, և ըստ այլոց, պա
րագայից, թէ խորհրդով. թէ
բանիւ, և թէ գործով: Եւ ա
պա խոկասցես ելուզեալ ՚ի քեզ
զզջումն մեղաց, ոչ վն ամօ
թոյ, կամ հարկի, կամ ունայնի
փառասիրութեն, այլ վն բա
րեգութենեղին. քաղցրագութեն
ղին իսկ Այ, զի բարկացու
ցեր զնա: Յետ որոյ դիր քեզ
ուաշխ, շնորհօք Քի, որ կան
կարն է փախչել ՚ի մոլութեց,
և հետևիլ առաքինութեց, սի
րել զԱծ ըստ ինքեան, և զըն
կերս

կերս ւճ ռյ։ Որոյ իսկ բարու-
թեցն խնդակցիլ. և չարութեցն
ցաւակցիլ. և յամե սրտէ քու-
մ զկեցութն քո հոգալ։

Աղօթք յառաջ քան զխոստովանութիւնն։

Ամենակարող Ած, և իրաց
ամենից գերագունեղ Տէր.
որ ըստ ինքեան ես իմաստնա
գունեղ. բարեգունեղ, արդա
րագունեղ՝ ողորմածագունեղ.
և ըստ ամի կատարելագունեղ։
Պատուեմ զքեզ, սիրեմ՚ի բո
լորէ հոգւոյ իմէ, և՚ի համայ
նից իմոց զօրութեց. ՚ի վեր քան
զամն, վն որոյ ըղձամ իսկա
պէս և ցաւիմ հաւաստապէս,
զի այսպանիւք մեղք իմօք ըղ
քոյդ ծծոյին հանդիսավեհու-
թին

թ՟ին զայրացուցեալ եմ, զորս իսկ մեղս այնքան ապաշաւեմ, ատեմ, մինչզի եթէ այժմ առնելիք էին, ոչ խելիք հաւանէի առնել զնո։ Եւ քանզի դու միայն ես հայր ողորմութեց, ուրեմն ինձ զներումն շնորհեա՛, զոր հայցեմ խոնարհապէս, զոր և յօ սամ ընդունիլ առ 'ի քէն, վս մեծագնեզի արեան փրկչին իմոյ սիրեցելոյ որդւոյ քոյ։ Այլ և յառաջադրեմ ինձ նպաստաւթե քոյոյ շնորհի, զլխադոյն պատճիրանաց քոց պահպանումն, զփախուստ յաւթութեց մեղանչելոյ․ զդառնագոյն, և զկատարելագոյն յանցանաց իմոց զխոստովանութի, և առաջադրեցելոյ ապաշխարութեց զամ

բողջ

բողջ վճարուամն ։ այլարդ՝ վն̃ վճարատուութե՛ն զիս բոլոր քեզ ընծայեմ, ընդ առից և կրից իմոց, զորս ընծայեմ, զի բարեհաճապես առընդունիցիս ՚ի միութիւն արդեանց որդւոյ քոյ Տն̃ մերոյ Յի̃ Քի̃ ։ Եւ որ ինչ անյաջողութե՛ն ինձ դիպիցի, ըմբերեցից վն̃ մեծագունեղի սրբագունեղի իսկ քոյոյ անուան. որում և զիս ծառայ զոլ մշտնջենաւոր առնեմ, և ձնագրեմ։

Յորժամ մեղանչես, վաղվաղակի ողբա՛ և հեծեծեա՛. ոչ վն̃ այնորիկ. զի զպատիժ կրելոց իցես, այլ վն̃ այնորիկ. զի զՏր̃ քո վշտացուցեր, զայնքան բարերարն քո, զայնքան սի

սիրովն զքեզ, զայնքան կեցու-
թեն քոյոյ զկարօտն. մինչ զի
զորդին եւ իւր 'ի պատճառս
քո մատնեաց. հեծեծեմ ու-
րեմն, եւ մի երբեք զնոյն քեզ
եւ առնել թուլացայ:

Աղօթք յառաջ քան զհա-
ղորդութիւնն:

Ո՛վ բարեգութ Տ̃ր իմ Յ̃ս
Ք̃ս, աղաչեմ զքեզ 'ի բո-
լորէ սրտէ, եւ 'ի բնաւից մտաց
իմոց. ընկալ զխոստովանութի-
իմ. զոր կամիմ առնել այսօր
առաջի քո, եւ տուր ինձ զճշ-
մարիտ զղջումն մ̃ց բնաւից
իմոց յանցանաց: Ո՛վ քաղցրա-
գունեղ Յ̃ս առաքեա 'ի հոգի
իմ եւ 'ի միտս իմ զլոյս ճշմարտու-
թեն քոյ առ 'ի գիտել եւ ճանա-

չել

չել զհանուրս մեղս. և զյան-
ցանս, զորս պարտիմ խոստո-
վանել առաջի քո. և տո՛ւր ու-
սուցանել ինձ, զի կարիցեմ
լրութբ սրտի և ջերմեռան-
դութեն մատչել առ այդքան
ահաւոր խորհրդդ ապաշխա-
րութեն. Ամէն:

Յետոյ գնալ պարտես առ
խոստովանահայրն. և խո-
նարհեալ չոքեսցես մերձ ատենով
ցանոտն հօր. և ասասցես: և ա-
ղաւ խոստովանիմ աստուա-
ծոյ. որպէս ի վերոյ: և 'ի
վախճանի սկսանիլ պատմել
մասնաւորապէս զմեղս:

Բ. Զօրն չինի խոստովանու-
թեան:

Աղէցի քեզ ով ողորմած Տէր
գեմքը երանուհեայ միշտ
կուսին ծնողի քոյ մարիամու
և համայնից սրբոց, համելի և
ընդունելի լիցի այս խոնարհու-
թիւն իմ, և որ ինչ նուաղ միայ
ինձ այժմ և նայլուած ժամու
թէ ՚ի բաւականութէ զղջման,
թէ ՚ի պարզութէ արտաքեր
ման, և թէ յամբողջութէ խոստո
վանութե. լցցէ գթութի քո
և ողորմութի. որովք և համի
ցիս լիապէս՝ և կատարելապէս
արժանել զիս ՚ի յերկինս։
Որ կեաս և թագաւորես ընդ
հօր և ընդ սրբոյ հոգւոյն Այժ ՚ի
յաւիտեանս աւիտենից ամէն։

ԱՂՕԹՔ ՅԵՏ ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՒ-
ԹԵԱՆ։

ՈՎ Տ՟ր իմ և փրկիչ իմ Յ՟ս Ք՟ս. աղաչեմ զքեզ. հաճեաց քոյով շնորհիւ վերընդունել զխոստովանութիւն իմ. և լից զպակասութիւն սորին քոյով անհնիւ բարեգթութ՟բդ. շնորհեա՛ ևս զներումն իմոց բընաւից յանցանաց, քոյով ողորմութ՟բդ. զի արժանի եղէց ՚ի փառս քոյս մեծագոյնս ընդունիլ զկենարար մարմին և զարիւն քո ս՟բ. Ամէն:

Աղօթք յառաջ քան զհաղորդութիւնն:

ՈՎ Տ՟ր իմ Յ՟ս Ք՟ս, իրաւի ես ոչ եմ արժանի ընդունել զքեզ. սակայն վ՟ն կարեւորութեան իմոյ գամ առ քեզ. զի հիւանդութիւն իմ քեւ բժշկեսցի

և

եւ խաւար մտաց իմոց քեւ լուսաւորեսցի, աղքատութիւն իմ քեւ փարթամանայցէ. եւ գործք իմք բարիք քեւ արդիւնաւորեսցին. Ամէն:

Յիշեա՛ ով Տէր իմ, զի ետուր զքեզ 'ի մահ վ՟ իմ, եւ զկենարար մարմին եւ զարիւն քո բաշխեցեր 'ի կենդանութիւն իմ. Արա՛ ուրեմն, զի լինիցին սոքա 'ի քաւութիւն եւ 'ի թողութիւն մեղաց իմոց, եւ մի 'ի դատապարտութիւն հոգւոյ իմում, որովք արժանաւորեսցայց տարակցիլ ընդ սրբոց քոց, եւ անսութեամբ երանեսցայց քոյոց փառաց:

Աղօթք սրբոյն Օգոստինոսի:

Տէր Յ՟ս Ք՟ս, ճանաչեալ
եմ զքեզ, ճանաչեալ եմ ըզ
քեզ· մի զայլ ինչ ըղձանայցեմ
եթէ ոչ զքեզ· զի ատիցեմ զիս
և սիրեցեմ զքեզ· խոնարհե
ցուցանիցեմ զիս, և բարձրա
ցուցանիցեմ զքեզ· զոչ ինչ
խորհիցիմ, եթէ ոչ զքեզ· մե
ռուցանիցեմ զիս, և կենդանայ
ցեմ 'ի քեզ։ Զոր ինչ գայցէ
առ իս, առընդունիցիմ 'ի քէն
հալածիցեմ զիս, և հետևիցիմ
քեզ· և միշտ բաղձայցեմ հե
տևիլ քեզ։ Փախիցիմ յինէն,
և դիմիցեմ առ քեզ· և արժա
նի լինիցիմ պաշտպանիլ 'ի քէն,
երկիցեմ 'ի յիս, և երկնչիցեմ
'ի քէն, և իցեմ 'ի յընտրելոց
քոց· տարաձայնիցիմ ինձ, և
համաձայնիցեմ քեզ· և հնա

զանդ

զանգիւ կամեցիմ վասն քո։ Ո՛չ եւ իք զգածիցիմ, եթէ ոչ քեւ. Պ, կատեամ առ իս, զի սիրի ցեմ զքեզ. կոչեամ զիս, զի տե սանիցեմ զքեզ։ Եւ ՚ի յաւի տեան զմայլեցիմ քեւ. Ամէն։

Եւ ապա մաղթէք առ հաղոր դութեն առուբէ առնելով. մարմնոյն տն Քրիստոսի. որպէս ՚ի վերոյ։

Աղօթք զկնի հաղորդութեան։

ՈՎ Տր իմ Յս Քս, հաց կեն դանի. և զկեանս շնորհօղ ազգի մարդկան, անհնարապէս զքեն շնորհական լինիմ, որ ար ժանի արարեր զիս զմեղաւորս քոյով շնորհիւ Թարց իմոց ար գեանց, հաղորդիլ կենարա

րիւ

րիւ մարմնով և արեամբ քով։
Ուստի աղաչեմ զքեզ. լիցի
սա ինձ զէն հաւատոյ, և վա
հան ամրութեան կամաց իմոց,
համբարձումն սրտի և մտաց
իմոց առ քեզ. և լուսն ծայ
նոյ քոյոյ սիրոյ, արտասուսուն
բնաւից վատթարութեանց, և
'ի ծաղկումն համայնից առաքի
նութեանց, աներկեւանութիւն
'ի շաւիղս բարեգործութեան.
և զերծումն յամենից փորձու
թեանց, զի կեւ և 'ի շաւիղս քոյս
պանծացեալ ամենապարիցեմ 'ի
հարսանիս քոյս երկնայինս, և
խնդակցիցիմ քոյոց սիրելեաց
զի դու ես լոյս ճշմարիտ՝ կեանք
քաղցրութիւն և յոյս մեր.

Ամէն.

Կերպ ցանկին առնելոյ զՏէ րն ցպ̄մուամ աստուած ա րբերոստէ հոգւոյն մարեամ Ս. Ծածքենն.

Ով ամենասրբուհի կոյս մարիամ, մայր ԱՅ· Թագուհի երկնից, բա րէխօսդ մեղաւորաց. և ապաւէնդ վշտացելոց, թէ պէտ ես ամենաքրիմ եմ անար ժան գոլոյ քոյդ ծառայ: Սակայն շարժեցեալ ՚ի յղձէ քեզ ծառայելոյ. և ապաւինե ցեալ ՚ի քոյդ ամենամեծ առա քինութի· ընտրեցի զքեզ այսօր առաջին պաշտպանի իմոյ հրեշտակի, և առաջի հանուրց զօրաց երկնայնոց ինձ ՚ի սեփա կան

կան տիրուհութեն. 'ի նպաս-
տութիւն, և 'ի մայրութե, և
հաստատապէս յառաջադրեմ
միշտ ծառայել քեզ յօժարու-
թբ կամաց. և առնել, զի և
այլք նմանապէս ծառայիցեն
քեզ։ Արդ՝ մաղթեմ 'ի քէն
ով ամենաբարեգութ մայր.
միջնորդութբ պատուականի
արեան որդւոյ քո միածնի ցօ-
ղեցելոյ վս իմ յերկիր, զի ըն-
կալցիս զիս 'ի թիւս այլոց քո
ոց ջերմեռանդից պաշտողաց,
'ի ծառայութե մշտնջենական,
և այց առնիցես ինձ յիմս գործ-
առնութիս։ Ճ. տեա ուրեմն
վս իմ զշնորհս գործունեայս,
որովք մարթիցիմ այնպէս կեն-
ցաղավարիլ ըն բնաւս իսկ
մտանս. ըն բանս և ըն գործս,
մինչ

մինչ զի ոչխուիք անհաճոյ գտա-նիցիմ յաչս քոյս, ամենամա-քուրդ, և ոչխուիք յանդգաւոր առաջի որդւոյ քոյ միածնի: Յիշեա զիս ով մայր ողորմու-թեան. և մի ընկենուր զիս յերե-սաց քոց 'ի ժամու մահուան իմոյ, մինչև չուեսցէ հոգի իմ յայսմանէ տառապանաց մար-մնոյ ճշմարտիւ ապաշխարութ-իւրոյն յանցանաց. ամէն:

Աղօթք առ սուրբ Աստուա-ծածինն:

Ով սրբուհի կոյս մարիամ զարդարագունեղ. Թագուհի շնորհաց, բարեխօսդ մեղաւո-րաց, և ապաւէնդ վշտացելոց՝ կառկառեալ ղաչս քոյոյ բարե-գթութեան 'ի յաղաչանս խոստա-

նի

նի քոյոյ ծառայի, և տուր ինձ
շնորհիւ քում համարիլ 'ի Թիւս
քոյոց սիրելեաց. և պահպա
նեա՛ զիս 'ի մէջ քոյոց կուսա
կանաց գրկաց: Ո՛վ մաքրագու
նեղ կոյս, մաքրեա՛ զսիրտ իմ՛ յա
մենից մեղաց. բարձ և տարա
մերժեա՛ յինէն զամ ինչ, որ ան
հաճոյ է առաջի քոյոց աչաց:
Որբեա՛ զհոգի իմ յամենից ցան
կութեց երկրայնաց, և վերացո
'ի սէր երկնայնոց բարեաց. և
մշտնջենաւորաց: Ո՛վ ամենա
սրբուհի կոյս, բարեխօս լեր վասն
իմ առ որդին քո այժմ և
միշտ. և ընդ կիտուածն մահուան
իմոյ, զի միջնորդութեամբ քում
զերծանիցիմ 'ի հրոյն յաւիտե
նականէ, և զկնի այսորիկ Թշուառ
առացելոյս կենցաղոյս քև զմայ

լե

լիցիմ 'ի դրախտին։ մի ուրեմն
դարձուցանիցես ով կոյս ամե
նամաքուր զաչս քոյոց շնորհաց
յինէն յանցաւորէ. զի յանձն
առնեմ զհոգի և զմարմին իմ
քում բարեգթութեն։ փու-
թացիր զերծուցանել զիս 'ի
ընաւից չարեաց, և ի կասկածա
նաց այժմերիկ կենցաղոյս. և հա
ճեաց բարեխօսել վն իմ առ
որդիդ քո միածին, զի շնորհի
ցէ ինձ զներումն յանցանաց.
զճշմարիտ հաւատ, զյոյս հաս
տատուն, և զսէր ջերմեռանդ՝
զշնորհս իսկ հոգւոյն սրբոյ,
առ 'ի առնել միշտ զսրբազու
նեղ հաճութիւն իւր. այլև
կամիցի իւրով բարեգթութեն
պահպանել զքաղաքս զայս, ի
պատերազմէ, 'ի մահտարաժամէ, և

'ի սո

'ի սովոյ, և ազատեսցէ զիս և զընտանիս ազգայինս, և զբարեկամս, իսկ և զհամօրէնս հաւատարիմս քրիստոնէայս յամենից չարեաց. ամէն։

Բ Երկրպագութիւն առ եօթն վէրս Քրիստոսի ամենասրբուհւոյ կուսածին մարմնոյ։

Առ առաջին վէրն։

Երկրպագեմ քեզ Տէր իմ Յիսուս Քրիստոս, և աղաչեմ զքեզ յիշատակաւ սրոյն այնորիկ սրագունեղի. որ թափանցեաց 'ի սիրտ ամենասրբուհւոյ մօր քոյ և կուսի, մինչ յայտնեցաւ նմա 'ի ծերունւոյն սիմէօնէ չարչարելութիւն քո կարծրագոյն, մահ քո խստագոյն. զի հանիցես

շնոր

շնորհել ինձ զկատարեալ ճա-
նաչելութիւն, և զճշմարիտ ա-
պաշխարութիւն իմոյն յանցա-
նաց: Հայր մեր որ յերկինս:
Ողջոյն քեզ մարիամ. և այլն:

Առ երկրորդ վէրն:

Երկրպագեմ քեզ Տէր իմ Յիսուս
Քրիստոս, և աղաչեմ զքեզ միջ-
նորդութեամբ վէրին այնորիկ,
զոր կրեաց մայր քո ամենօրհնե-
ցեալ. մինչ ազդեցութեամբ հրեշ-
տակին փախչելով 'ի հալածմա-
նէ հերովդէի, ընդ սրբոյն Յով-
սէփայ իւրում մաքրագունեղի
փեսային, եկած զքեզ 'ի յեգիպ-
տոս, յանձն առնելով զմեծա-
մեծս տառապանս 'ի ճանապար-
հի, զի հայցիցես շնորհել ինձ
զօգնութիւն ընդդէմ փորձութեանց.
և զնպաստութիւն ընդդէմ պատ-

րա

րանաց և խաբէութենց թշնա
մւոյն դժոխայնոյ ։ Հայր մեր
Ողջոյն ։

Առ երրորդ վէրն ։

Ներկրպագեմ քեզ Տէ̃ր իմ Յս̃
Քս̃, և աղաչեմ զքեզ միջ
նորդութբ̃ վիրին այնորիկ,
զոր կրեաց ամենասրբուհի
մայր քո 'ի ժամուն այնմիկ ։ Նո
րուն իբր կորուսեալ համա
րէր զքեզ ։ մինչև եգիտ զքեզ
'ի տաճարին, յորում վիճաբա
նէիր ընդ գիտնոց ։ զի հաճիցիս
շնորհել ինձ զկատարեալ նե
րումն իմոց բնաւից յանցանաց՝
և սրբել զհոգի իմ քոյով ա̃ճ
այնով շնորհիւ ։ Հայր մեր ։
Ողջոյն ։

Առ չորրորդ վէրն ։

Ներկրպագեմ քեզ Տէ̃ր իմ Յս̃
Քս̃

-Քն, և աղաչեմ զքեզ միջնոր
դութբ մեծագունեղն վերին
այնորիկ, զոր ընկալաւ ամենա
սրբուհի մայր քո, մինչ գուժե
ցեալ եղև նմա դառնագունեղ
լուրն այն, թէ պաշարեցեալէ
իր դու 'ի չարագործաց. ըմբռ-
նեցեալ յանհաւատից յուդայ
եանց, ամբարշտապէս կապե
ցեալ. խստաբարոյապէս ձաղե
ցեալ. և փշով պսակեցեալ. զի
հա՞ճ իցես առձեռնել ինձ ըզ
շնորհս առ 'ի ծառայել քեզ.
մաքրութբ, խոնարհութբ, և
երկայնմտութբ, մինչև 'ի վախ
ճան. Հայր մեր. Ողջոյն.

Առ հինգերորդ վէրն.

Երկրպագեմ քեզ Տր̃ իմ Յս̃
-Քն, և աղաչեմ զքեզ միջ
նորդութբ կարծրագունեղն

վերին այնորիկ․ զոր կրեաց ամե-
նասրբուհի մայր քո, մինչ ե-
տես զքեզ 'ի կրեն 'ի վե՛ր սըր-
բաշնագունեղէց տուառց քոց
զծանրաբեռնութիւն սրբոյ խա-
չին․ զոր բարձեալ տանէիր 'ի
լեառն կառափնման, զի հա-
ճիցիս պարգևել ինձ զճշմա-
րիտ ապաշխարութիւն․ և 'ի
վշտակրութիւնս քում ա̃ծային
հանդիսավլեհութեն իմոյ ան-
ձին յանձնարարութիւն․ Հայր
մեր․ Ողջոյն։

Առ վեցերորդ վէրն։

Երկրպագեմ քեզ Տ̃ր իմ Յ̃ս
Ք̃ս, և աղաչեմ զքեզ մեջ
նորդութ̃բ սաստկագունեղի
վէրին այնորիկ, զոր կրեաց ամե-
նասրբուհի և ցաւագնեցեալ
մայրն քո, մինչ ետես զքեզ 'ի

մեծամեծս չարչարանս, բևե-
ռեցեալ 'ի վ՟ր սրբոյ խաչափայ-
տին. յորում սրագունեղիւք
բևեռիւք ձեռք քոյք սրբաղ-
նագունեղք և ոտք էին սևեռե-
ցեալք, և բարձրացուցեալ 'ի
վեր 'ի նշաւակ բոլորի աշխար-
հի. զի հաճ՟ցեցիս տալ ինձ
զշնորհս. որով՟ք յառաջ քան
զմեռանիլն իմ կարիցեմ ընդու-
նիլ ջերմեռանդապէս՝ և ար-
ժանապէս զսրբազնութ՟ն քոյ՟
սրբագունեղի և կատարելա-
գոյնեղի մ՟րմնոյ և արեան, և
մեռանիլ հաստատարմապէս 'ի
մէջ քոյ՟ց բաղ՟ց. Հայր մեր

Ողջոյն։

Առ եօթներորդ վէրն։

Երկրպագեմ քեզ Տ՟ր իմ Յ՟ս
Ք՟ս, և աղաչեմ զքեզ միջ

նոր

նորդութե կարծրագունեղի վիրին այնորիկ, զոր կրեաց ամե նասրբուհի մայր քո վշտա գնեցեալ. մինչ եռես զքեզ մե ռեալ և թաղեցեալ. բոլոր վիմբ խոցոտեցեալ. և ողբերգա ցեալ, զի համբոյրիւ ՚ի վախճա նի կենաց իմոյ մխիթարել զիս բոյով շնորհիւ, և տալ ինձ վայ ելել զքեզ զկնի մահուան ի- մոյ, ՚ի փառս յաւիտենականս

Հայր մեր. Ողջոյն.

Ը. Աղօթք առ սրբուհի Մ. աստուածածինն.

Ո՜վ ամենասրբուհի կոյս ով մայր ողորմութե. և ապա ւէն մեզ թշուառաց մեղաւո րաց, աղաչեմ զքեզ ՚ի ձեռն այ նոցիկ վշտաց քոց, որոց ՚ի մե

ծա

ծարանս ըստ խմուամ կարի և ըղ
ձի մատուցի զաղօթս վերբոգե
ցելս. զի հաճիցիս մաղթել վո
իմ 'ի սիրեցելոյ որդւոյ քում-
զճշմարիտ ցաւակցութի՛ն յան
ցանաց իմոց անցելոց, և զյա
րամնայութի՛ն նորուամ սրբա
զանի պաշտաման 'ի փառս ծն
ծոյ օրհնեցելոյ 'ի յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն.

Ք Երկրպագութէ՛ն առ է
խնդութէ՛նս. որոյ ըմբոշխ
նելութի՛ն ծեր 'ի չեքնէ՛նս.

Առ աստուածին խնդութի՛ն.

Ովդամ ով հարան աննարատ
հոգւոյն սրբոյ, հանդերձ
երկրանոցն, զոր ունիս արդ
'ի դրախտին։ Քանզի ասկա
քոյոյ խակականի մաքրութե՛ և
կու-

կուսութե․ բարձրացար 'ի վեր
քան զհրեշտակս, և գերակայ
ացար 'ի վեր քան զա՟մն սրբս․
Ողջոյն քեզ․ և այլն։

Առ երկրորդ խնդութեն։

Խնդա՛ ով ճշմարիտ մայր Ա՟յ,
հանդերձ զուարճութ՟բն․
զոր ունիս 'ի դրախտին․ Քան
զի ո՟պ արեգակն աստ 'ի յերկ
րի լուսաւորէ զբոլոր աշխարհ
այսպէս դու քոյովք ճառա
գայթիւք զարդարես և պայծա
ռացուցանես զդրախտն բո
լոր․ Ողջոյն քեզ մարիամ․ և
այլն։

Առ երրորդ խնդութեն։

Խնդա՛ ով ճշմարիտ դուստր
Ա՟յ հանդերձ հրճուանօքն․
զոր ունիս արդ 'ի դրախտին։
Քանզի հանուրք քահանայա
պե

պետութիւնք հրեշտակաց և
հրեշտակապետաց, աթոռոց
և տէրութեանց և համայնք հո
գիք երանելեաց պատուեն և
մեծարեն զքեզ. և վերաձա
նաչեն իբր մայր ստեղծողին իւ
րեանց, հպատակին իսկ յամե
նայնում քում նշմարութե՛:

Ողջոյն քեզ. և այլն:

Առ չորրորդ խնդութի՛ն:

Խնդա՛ ով աղախին ամենասուր
բոյ Երրորդութե՛ն հան
դերձ ուրախութեամբն. զոր ու
նիս ՚ի դրախտին: Վասնզի ըղ
բնաւս շնորհս, զորս հայցես
՚ի քումս քաղցրագունեղէ, և
հնազանդագունեղէ որդւոյ,
իսկոյն քեզ շնորհին: Եւ մա
նաւանդ ա՛մ ասէ ո՛րն Բեռնար
տոս: Ո՛չ ոք ասա ՚ի յերկրի ու
մեք

մեք զնղանի շնորհ, եթե ոչ
նախ անցանիցէ 'ի ձեռանէ քու
մէ գերամեծարէ. Ողջոյն
քեզ. և այլն։

Առ հինգերորդ խնդութեն։

Խնդա՛ ով իշխուհիդ պարզա
գունեղ. հանդերձ բերկրա
նօքն, զորս ունիս 'ի դրախտին։
Քանզի դու միայն արդիւնաւ
որեցար գոլ ընդունակ այսքա
նուամ արժանապատուութեն,
'ի մէջ հանուրց երանելեաց.
որք են 'ի յերկինս, և կաս մեր
ձաւորագոյն քան զայլս առ
ամենասուրբ երրորդութեն։

Ողջոյն. և։

Առ վեցերորդ խնդութեն։

Խնդա՛ ով յոյսդ մեղաւորաց՝
և ապաւէնդ վշտացելոց
հանդերձ զուարթութեն, զոր

ածնիս 'ի դրախտին ։ Ք անձն
զբնաւս քոյս ծառայս ջերմե
ռանդս ։ որք գովաբանեն և
վերյարգեն զքեզ յայսմիկ աշ
խարհի, վարձատրելոց է հայրն
աւիտենական ի բոյլ որբաղձա
գունեղիւ շնորհիւ, և 'ի հան
դերձելում՝ բոլորովք որբաղձա
գունեղիւք փառօք ։ Ողջոյն
քեզ մարիամ ։

Առ եօթներորդ խնդութիւն ։

Խնդա՛ ով մայր դուստր և հարսն Այ ։ Վասնզի համայնք շնորհք և բերկրութիւնք որովք զմայլիս 'ի դրախտին ոչ երբեք են նուաղելոց, այլ մանաւանդ ճոխանալոց ։ Մինչև յօր դատաստանի, և յարամնալոց 'ի յաւիտեանս յաւիտենից ։ Ամէն ։ Ողջոյն քեզ ։

Լ էթանեայք առ Տ՟ատա-
ածչինն Երանոտաշէզ։

Տ՟Ր ողոր մեայ։
Քս̃ ողորմեայ՝
Տ՟Ր ողորմեայ։ Քս̃ լուր մեզ։
Քս̃ յար լուր մեզ։
Հայր երկնաւոր ԱԾ, ողոր
մեայ մեզ։
Որդի փրկիչ աշխարհի ԱԾ.
ողորմեայ մեզ։
Հոգիդ սբ ԱԾ, ողոր։
Սբ երրորդութիւն մի ԱԾ, ող։
Սրբուհի Մարիամ՝ Աղ·
թեա՛ վասն մեր։
Սբ ԱԾածին, աղօ·
Սբ կոյս կուսանաց, աղօ·
Մայր Քի, աղօ·
Մայր աստուածային շնորհաց, աղ·
Մայր մաքրագունեղ, աղօ·

Մայր

Մայր ողջախոհագունեղ, ա.
Մայր անարատ աղօ.
Մայր անբիծ աղօ.
Մայր սիրելի աղօ.
Մայր զարմանալի աղօ.
Մայր ստեղծողին աղօ.
Մայր կեցուցչին աղօ.
Կոյս խոհեմագունեղ աղօ.
Կոյս գերյարգելի աղօ.
Կոյս քարոզելի աղօ.
Կոյս կարող աղօ.
Կոյս բարեգութ աղօ.
Կոյս հաւատարիմ աղօ.
Հայելի արդարութեն աղօ.
Աթոռ իմաստութեն աղօ.
Պատճառ մերոյ խնդութեն ա
Անօթ հոգեւորական աղօ.
Անօթ պատուելի աղօ.
Անօթ յարգական ջերմեռան-
դութեան աղօ.

Վարդ

Վարդ խորհրդական աղօ·
Աշտարակ դաւթեան աղօ·
Աշտարակ փղոսկրեայ աղօ·
Պալատ ոսկեղէն աղօ·
Տապանակ ուխտի աղօ·
Դուռն երկնից աղօ·
Աստղ առաւօտեան աղօ·
Կեցութն հիւանդաց աղօ·
Ապաստան մեղաւորաց ա·
Մխիթարիչ վշտացելոց ա·
Օգնական քրիստոնէից, ա·
Թագուհի հրեշտակաց աղ·
Թագուհի նահապետաց աղ·
Թագուհի մարգարէից աղօ
Թագուհի առաքելոց աղօ·
Թագուհի մարտիրոսաց աղ·
Թագուհի խոստովանողաց ա
Թագուհի կուսանաց աղօ·
Թագուհի ամենից սրբոց ա·
Գառն այ, որ բառնաս ըզ
մեղս

մեղս աշխարհի․ անսա՛ մեզ Տէր․
Գառն Աստուծոյ, որ բառնաս զմեղս
աշխարհի, յար լուր մեզ Տէր։
Գառն Աստուծոյ, որ բառնաս զմեղս
աշխարհի, ողորմեաց մեզ․
Յիսուս լուր մեզ։
Քրիստոս յար լուր մեզ։

Աղօթք․

Անճառաւելայ ողորմութէն․ որ ոչ միայն մարդ այլև որդի մարդոյ լինիլ հաճեցար․ և ծնանելով 'ի կուսէ զմայր 'ի յերկրի ունեցեր, որ զան ունէիր հայր 'ի յերկինս, տուր մեզ աղերսեմք նորին զյիշատակն ջերմեռանդապէս հռչակել․ Նորին զմայրութիւնն դերազանցապէս՝ գերյարգել, նորին գերազանցութեանցն արժանապատուէն զմեզ խնար-

հա

հապէս ենթարկել. որ զքեզ
հոգւով սրբով յղացաւ՝ զքեզ
կուսութբ ծնաւ, և զքեզ 'ի
յերկրի ինքեան հպատակ ու-
նեաց. զՏրդ մեր Յս Քս:
Որ կեաս և թագաւորես ընդ-
հօր և ընդ սրբոյ հոգւոյն 'ի յա-
ւիտեանս. Ամէն:

Լ ելիանճայց աստ ծրն մեր
ցխատաս կրկնատոս:

ՏԷր ողոր մեաց.
Քս ողորմեաց:
Տր ողոր մեաց.
Յս լուր մեզ: Քս անսա մեզ:
Հայր երկնաւոր Այ ողոր.
Որդի փրկիչ աշխարհի Այ.
ողորմեաց մեզ.
Հոգի սբ Այ ողոր.
Սբ երրորդութին մի Այ ող.
Յս

Յ՟ որդի ա՟յ կենդանւոյ ող․
Յ՟ ճառագայթ հօր ող․
Յ՟ ճաճանչ լուսոյ յաւիտե-
նականի ողոր․
Յ՟ թագաւոր փառաց ող․
Յ՟ արեգակն արդարութե՟ ․
Յ՟ որդի մարիամու կուսին
սքանչելի ողոր․
Յ՟ Ա՟ծ հզօր ողոր․
Յ՟ հայր հանդերձելոյ յաւի-
տենին ողոր․
Յ՟ մեծի խորհրդոյ հրեշտակ
Յ՟ կարողագունեղ ողոր․
Յ՟ համբերողագունեղ ող․
Յ՟ հնազանդագունեղ ող․
Յ՟ հեզ և խոնարհ սրտիւ ո․
Յ՟ ողջախոհութե՟ սիրող ո․
Յ՟ խնկակ՟ն սիրող մեր ող
Յ՟ ա՟ծ խաղաղութե՟ ողոր․
Յ՟ հեղինակ կենաց ողոր․

Յ՟

Յն՟ օրինակ առաքինութեան ո.
Յն՟ նախանձաւոր հոգւոց ո.
Յն՟ ա՟ծ մեր ողոր.
Յն՟ ապաւէն մեր ողոր.
Յն՟ հայր աղքատաց ողոր.
Յն՟ գանձ հաւատացելոց ո.
Յն՟ քաջ հովիւ ողոր.
Յն՟ լոյս ճշմարիտ ողոր.
Յն՟ խնամատուութիւն յաւիտե
նական ողորմեաց մեզ.
Յն՟ բարութիւն անհուն ող.
Յն՟ ճանապարհ մեր և կեանք
Յն՟ ցնծութիւն հրեշտակաց ո.
Յն՟ վարդապետ առաքելոց ո
Յն՟ ուսուցիչ աւետարանչաց
Յն՟ արիութիւն մարտիրոսաց ո
Յն՟ լոյս խոստովանողաց ող.
Յն՟ մաքրութիւն կուսանաց ո.
Յն՟ պսակ սրբոց ամենից ող.
Այցելու մեր լեր. ան
սա

սա՛ մեզ Տի սուրբ։
Քաւարար մեր լեր. յար
լուր մեզ Տ՛ր։
Յամենից մեղաց զերծո՛ զմեզ
Տի սուրբ։
'ի ցասմանէ քումմէ զերծ.
Յորոգայթից դիւաց զերծ.
'ի պղծութե՛ն հոգւոյ զե.
'ի մահու յաքարկայէ զեր.
'ի անընկալմանէ քոյոց ներ
շնչմանց. զերծո՛ զմեզ Տ՛ր։
Վ՛ն խորհրդեան ներմարմնու-
թեն քոյ սրբոյ զերծ.
Վ՛ն ծննդեան քոյ զեր.
Վ՛ն մանկութեան քոյ զեր.
Վ՛ն աստուածայնագունեղից քոյոց
վարուց զերծ.
Վ՛ն քոյոց աշխատանաց ,զեր.
Վ՛ն հանդիսի և չարչարանաց
քոց զերծո՛ զմեզ Տ՛ր։

Վ՛ն

Վ՟ խաչի և միայնակի թա
ղեցման քո զերծ.
Վ՟ քոյոյ վշտակրութե՟ց զե.
Վ՟ մահու քո և թաղման զ.
Վ՟ քոյոյ յարութե՟ զեր.
Վ՟ քոյոյ համբարձման զեր.
Վ՟ քոյոյ ցնծութե՟ զեր.
Վ՟ քոյոյ փառաւորութե՟ զե.
Գառն այ՟, որ բառնաս զմեղս
աշխարհի, յար լուր մեզ Յ՟ս.
Գառն այ՟, որ բառնաս զմեղս
աշխարհի, անսա՛ մեզ Յ՟ս։
Գառն այ՟, որ բառնաս զմեղս
աշխարհի. ողորմեաց մեզ։
Յիսուս անսա՛ մեզ.
Յիսուս յար լուր մեզ.

Աղօթք։

ՏՐ Յ՟ Ք՟, որ ասացեր
հայցեցէք և առնուցուք.
խնդրեցէք և գտանիցէք բա

խեցէք և բացցի ձեզ. աղաչեմք
տուր մեզ հայցողացս զիղձ ած
այնագունեղն քոյոյ սիրոյ. զի
ղքեզ սրտիւ բոլորիւ, բանիւ.
և գործով սիրիցուք, և՛ի քու
մ գովութեն ոչ երբեք դադա
րիցուք, որ կեաս և թագաւո
րես Ած ընդ հօր և ընդ սրբոյ
հոգւոյն 'ի յաւիտեանս. ամէն:

Քոյոյ մարդկութե ածուէ
օծեցելոյ Տր Յս Քս, զեր
կիւղ համանգամայն և զսէր ա
րա՛ մեզ ունել յարակայապէս,
քանզի ոչ երբեք 'ի քում հո
գաբարձութե անտես առնես,
զորս ընդ սերտութե քոյոյ սի
րելութե ներհաստատես. որ
կեաս և թագաւորես Աստու
ած 'ի համայն յաւիտեանս.
Ամէն:

Լիտանիայք ամենից սըր բոց ։

Տր̃ ողորմեա ։
Քս̃ ողորմեա ։
Տր̃ ողորմեա ։ Քս̃ լուր մեզ ։
Քս̃ յար լուր մեզ ։
Հայր երկնաւոր Ած̃, ողորմեա մեզ ։
Որդի փրկիչ աշխարհի Ած̃ ո․
Հոգիդ սբ̃ Ած̃, ողոր ։
Սբ̃ երրորդութի՛ մի Ած̃, ող ։
Սրբուհի Մարիամ․ Աղօ թեա՛ վասն մեր ։
Սբ̃ Ածածին, աղօ
Սբ̃ կոյս կուսանաց, աղօ․
Սբ̃ Միքայէլ աղօ․
Սբ̃ Գաբրիէլ աղօ․
Սբ̃ Ռափայէլ աղօ
Ամենայն սբ̃ք հրեշտակք և

հրեշտակապետք, աղօթեցէք
վասն մեր ։
Համայնք սուրբք երանելեաց
հոգեաց կարգ աղօթեցէք ․
Սբ Յօհաննէս մկրտիչ աղօ ․
Ամենայնք սբք նահապետք
և մարգարէք աղօթեցէք ․
Սբ Պետրոս աղօ
Սբ Պօղոս աղօ ․
Սբ Անդրէաս աղօ
Սբ Յակոբոս աղօ
Սբ Յօհաննէս աղօ ․
Սբ Թօմաս աղօ ․
Սբ Յակոբ աղօ
Սբ Փիլիպպոս աղօ ․
Սբ Բարթուղիմէոս աղօ ․
Սբ Մատթէոս աղօ ․
Սբ Սիմոն աղօ ․
Սբ Թադէոս աղօ ․
Սբ Մատաթիաս աղօ ․

Սբ Բառնաբաս աղօ·
Սբ Ղուկաս աղօ·
Սբ Մարկոս աղօ·
Համայնք սբք առաքելոց և աւետարանիչք աղօթեցէք·
Ամք սբք աշակերտք Քի ա·
Համայնք սբք անմեղք մանկունք աղօթեցէք վն մեր։
Սբ Ստեփաննոս, աղօ·
Սբ Լօրէնթի, աղօ·
Սբ Վինչէնթի, աղօ·
Սբք Փաբիանէ, և Սեբաստիանէ, աղօթեցէք·
Սբք Ովհաննէս և Պօղոս ա·
Սբք Կոզմաս և Դամիանոս·
Սբք Կերվասի և Փրօթասի·
Ամք սբք մարտիրոսք աղօթ
Սբ Սեղբեստրոս աղօ·
Սբ Գրիգոր աղօ·
Սբ Ամբրոսիէ աղօ·

Սբ Օգոստինէ աղօ.
Սբ Հերօնիմէ աղօ.
Սբ Մարթինէ աղօ.
Սբ Նիկօղայէ աղօ.
Համայնք սուրբք Հայրապետք
և խոստովանողք աղօթեցէք.
Սբ Անտոնիէ աղօ.
Սբ Բենետիքտէ աղօ.
Սբ Բռնարտէ աղօ.
Սբ Տոմինիկէ աղօ.
Սբ Ֆրանչիսկէ աղօ.
Ամէք սուրբք միայնակեացք և
ճնապատաւորք, աղօթեցէք.
Սրբուհի Մարիամ մագդաղենացի աղօթեա՛ վ՟ն մեր.
Սրբուհի Ագաթայ աղօ.
Սրբուհի Լուչիայ աղօ.
Սրբուհի Ակնէս աղօ.
Սրբուհի Չեչիլիայ աղօ.
Սրբուհի Կատարինէ աղօ.

Սրբուհի Աստուածածին ա․
Համայնք սրբուհիք կուսանք
և այրիք, աղօթեցէք վ՟ մեր․
Ամ՟ք ս՟ք և սրբուհիք ա՟յ ա․
Ողորմելի մեր լեր․ և ներեա
մեզ Տէր։
Քաւարար մեր լեր․ և յար
լուր մեզ Տ՟ր։
՚Ի համայնէ չարէ զերծո՛ ըզ
մեզ Տէր․
՚Ի բնաւուից մեղաց զերծ․
՚Ի ցասմանէ քում զերծ․
՚Ի վաղվաղականէ մահու և
յանկարծականէ զերծ՛․
՚Ի յորոգայթից դիւին զեր․
՚Ի բարկութ՟է և յատելութ՟է
և յամենից կամաց չարեաց զե․
՚Ի յոգւոյ պոռնկութ՟ն զե․
՚Ի կայծականց և մրրկաց զե
՚Ի մահուանէ յարակայէ զե․

Վ՟ն խորհրդոյ Ներմարմնոյ քոյ
սրբոյ զերծո զմեզ Տէր։
Վ՟ն քոյոյ գալստեան զեր·
Վ՟ն քոյոյ ծննդեան զեր
Վ՟ն մկրտութեն, և սրբոյ քո
յոյ պահոց զերծո·
Վ՟ն խաչի և չարչարանաց քոյ
Վ՟ն մահու և թաղման քոյ զ·
Վ՟ն սրբոյ յարութե քոյ զեր
Վ՟ն սքանչելւոյ քոյոյ համբար
ձման զերծ
Վ՟ն գալստեան մխիթարչի քոյ
սրբոյ Հոգւոյն զերծո
'Ի յաւուր դատաստանի զեր·
Մ՟եղաւորքս զքեզ աղաչեմք
լուր մեզ։
Զի մեզ խնայեսցես, զքեզ ա·
Զի մեզ ներեսցես, զքեզ ա·
Զի զմեզ առ ճշմարիտ ապաշ
խարութիւն ժամանեցուցա
նես

նել հաճիցիս, զքեզ աղա.
Զի զեկեղեցի քո սբ հովուել
և պահպանել հաճիցիս, զքե.
Զի զտեարս առաքելականս,
և զամ եկեղեցականս կարգս
'ի կրօնս սուրբս համապահպա
նել հաճիցիս, զքեզ.
Զի թագաւորաց և իշխանաց
քրիստոնէից զխաղաղութի և
զճշմարիտ համաձայնութիւն
շնորհիցես, զքեզ.
Զի ժողովրդոց քրիստոնէից
ամենից զխաղաղութի և զմիա
բանութի ընձեռիցես, զքե.
Զի զմեզ ևս զինքեանս 'ի սբ
քո պաշտօնն համազօրացուցա
նիցես և յարապահիցես, զք.
Զի զմտս մերս առ երկնայինս
փափաքմունս ուղղիցես, զք.
Զի բնաւից մերոց բարերա
րաց

րաց զմշտնջենաւորս բարիս
հատուցանիցես, զքեզ ա·
Զի զմերս հոգիս, եղբարց·
Մերձաւորաց· բարերարաց իւկ
մերոց, 'ի յաւիտենականէ դա
տապարտմանէ ապրեցուցանի
ցես, զքեզ աղաչեմք ·
Զի զպտուղ երկրի տալ և
պահպանել հաճիցիս, զքեզ·
Զի համայնից հաւատացելոց
զ յարահանգիստ յաւիտենա
կանս պարգևիցես, զքեզ ա·
Զի մեզ յոր լուհիցես, և զա
ղաչանս մերս վերընդունիցիս,
զքեզ աղաչեմք լուր մեզ։
Որդի ԱՅ, զքեզ աղաչեմք·
Գառն այ, որ բառնաս զմեղս
աշխարհի, անխայեա մեզ։
Գառն այ, որ բառնաս զմեղս
աշխարհի, անսա մեզ։

Գառն Այ, որ բառնաս զմեղս աշխարհի. ողորմեաց մեզ.

Քրիստոս լուր մեզ.

Քրիստոս յար լուր մեզ.

Տէր ողոր մեաց.

Քս ողոր մեաց.

Տր ողորմեաց. Հայր մեր որ.

Աղօթք.

ՈՎ, որում յատուկ է ողորմիլն միշտ, և ներելն. վերընկալ զաղաչանս մերս, զի զմեզ. և զբնաւս քոյս պաշտոնեայս, զորս շղթայն յանցանաց պարաւանդեաց, ողորմութիւն քոյոյ գթութն բարեգթապէս արձակեսցէ, Տրամբ մերով Յիւ Քիւ որդւով քով. որ ընդ քեզ կեայ և թագաւորէ ի միութեան Հոգւոյն սրբոյ Ած, Ի յաւիտեանս

տեանս յաւիտենից․ Ամէն։

Լուր աղաչեմք պաղատողաց զմաղթանս, և յուսացելոց ՚ի քեզ առներեամ մեղաց, զի զնե րողութ՟ին մեզ ով բարեգութ շնորհիցես հանգիստաւէս՝ և ըղ խաղաղութ՟ի․ Ամէն։

Զանճառելի ողորմածութ՟ն քո, այցելաբար ցոյց մեզ․ զի զմեզ համանգամայն և ՚ի մեղաց քաւ իցես, և ՚ի պատժոց զորս վ՟ա նց պարտիմք ազատիցես․ ամէն։

Ա՟ծ որ մեղանիւ մերով ցաս նուս, և ապաշխարութ՟բ չիջա նիս, նկատեա՛ բարեգթաբար, յաղաչանս պաղատողի ժողովր դեան քոյ․ և զհարուածս քոյոյ ցասման․ զորս վ՟ա մեղաց մե րոց արժանաւորիմք կրել բարձ ՚ի մէնջ․ Ամէն։

Ամենակարող մշտնջենաւոր Աճ. ողորմեաց ծառային քում հայրապետին մերում. այս ա-նուն. և ուղղեա՛ զնա ըստ քում բարեհաճութեան, ՚ի ճանապարհս աւիտենականաց կենաց, զի քո ով շնորհիւ զհաճոյս քոյս ընծա-նայցէ, և բոլորիւ առաքինու-թե՛ կատարեսցէ. Ամէն.

Աճ. յորմէ են խղձք սբք. ու-ղիղք խորհուրդք, և արդարք գործք, տուր ծառայից քոց զայն, զոր աշխարհ տալ ոչ կա-րէ զխաղաղութիւն, ոպ̃ զի և սիրտք մեր քոյոց պատուիրա-նաց հնազանդիցին. և թշնա-մեաց երկիւղք բարձցին. և ժամանակք մեր քովլ հովա-նաւորութե՛ անդորրականք և անվրդովք եղիցին. ամէն.

Կի

Կիզեալ հրով սրբոյ հոգւոյն ըզ-
սիրտս մեր, և զերիկամունս
Տէր. զի ողջախոհիւք մարմնովք
ծառայեսցուք քեզ, և մաքրիւք
մտօք հաճոյք եղիցուք. ամէն:

Հաւատացելոց Աստուած, ամենե-
ցուն ստեղծիչ և փրկիչ. հոգւց
ծառայից քոց և աղախնեաց,
զթողութիւն բնաւից շնորհեա
մեղաց. զի զներողութիւն քո,
որում փափաքէին. բարեպաշ-
տականօք առընդունիցին մաղ-
թանօք. Ամէն:

Արարմանց մերոց աղաչեմք
Տէր. ներշնչելով առաջեա, և
օգնելով աջողեա. զի բնաւք
մերք արարմունք և գործառու-
թիւնք, ՚ի քէն միշտ սկսա-
նիցին և սկսեցեալք քև կա-
տարիցին. Ամէն:

Ամենակարօղ մշտնջենաւոր
Ա՟ծ, որ կենդանեաց տիրես
իմիասին և մեռելոց. և ամենե
ցունց իսկ ողորմիս, զորս հաւա
տով և գործով քոյս լինելոց
գոլ նախածանաչես. զքեզ պա
ղատօղքս աղաչեմք, զի վ՟ն ո
րոց զաղաչանս հեղուլ վճռե
ցաք, զորս եւս կամ ներկայա
կանս կենցաղ դեռ եւս ըն մար
մնի ունի կալեալ. կամ ապա
գայն արդ՝ մերկացեալս ՚ի մար
մնոյ վերընկալաւ. բարեխօ
սութք ամենեցունց քոյոց սըր
բոց, զթութե իսկ քոյոյ այցե
լութեան, համայնից իւրեանց
զթողութի ստանայցեն յան
ցանաց. Տերամբ մերով Յի
սուսիւ Քրիստոսիւ.

Ամէն:

Սերդ առնելոյ Ողջոյն
քեզ մարթանի ։ յառաւօտուն
'ի միջօրէի. և յերեկոյի ։ յոր
ժամ հնչէ զանգակն պար
տիմք բանաւ զգրոխոս. և խոս
ծանկնոջ երկրպագեսցուք մերս ամենք ։

Հրեշտակ Տ՟ն աւետեաց կուսին Մարիամու. և յղացաւ 'ի Հոգւոյն. սրբոյ ։ Ողջոյն քեզ ։ Մարիամ ։ և այլն ։

Ահաւասիկ կամ աղախին Տ՟ն. եղիցի ինձ ըստ բանի քում ։

Ողջոյն քեզ Մարիամ, և այլն ։

Եւ բանն մարմին եղև և բնակեցաւ 'ի մեզ ։ Ողջոյն. և այլն ։

Աղօթք ։

Զշնորհս քոյս աղաչեմք Տ՟ր, 'ի միտս մեր ներհեղեա.

զի որք հրեշտակին աւետիւք Ք̃ի որդւոյ քոյ զմարմնացու-թ̃ին ճանաչեցաք, չարչարանօք նորին և խաչիւ ժամանիցուք ՚ի փառս յարութե Տ̃ն մերոյ Յ̃իւ Ք̃իւ. Ամէն։

Սեղան օրհնէք։

Օրհնեցէք և բարեբանեցէք։ Աչք ամենեցուն ՚ի քեզ յուսան Տ̃ր, և դու տաս կերակուր նց ՚ի ժամանակի դիպաւորի։ Բանաս դու զձեռն քո, և լցուցանես զամ կենդանի օրհնութեամբ։

Փառք Հօր և Որդւոյ, և Հոգւոյն սրբոյ։

Տ̃ր ողորմեա. Ք̃ս ողորմեա։ Տ̃ր ողորմեա. Հայր մեր որ։

Աղօթք։

Օրհնեալ, ողորմածդ Տ̃ր, որ

և զայսոսիկ զքոյս պարգևս, զորս 'ի քում առատութենէ ընդունելոց եմք. Տէրամբ մերով Յիսուսիւ Քրիստոսիւ. ամէն։ Եւ ապա կնքեա՛ աջու ձեռամբդ 'ի վերայ սեղանոյն ասելով. Յանուն Հօր, և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. ամէն։

Գոհութիւն ընթրի սեղանոյն։

Խոստովանիցին քեզ Տէր ամենայն գործք քոյք, և սուրբք քոյք բարեբանեսցեն զքեզ։ Փառք Հօր, և այլն։

Գոհանամք և շնորհակալ եմք զքէն ամենակալդ Աստուած, վասն համայնից քոյոց բարերարութեանց, որ կեաս և թագաւորես 'ի յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն։

Ճանապարհորդարան ։

Ի ճանապարհս խաղաղութե՛ և բարեաջողութե՛ ուղղեցէ զմեզ. ամենակարօղ և ողորմածն Ա՛Ծ ։

Օրհնեցեալ Տէր Ա՛Ծ Ի՛ղի զի այցել. և արար զփրկութի՛ ժողովրդեան իւրում։

Եւ յարոյց մեզ զեղջիւր կեցութե՛ 'ի տանէ Դ՛աւթի ծառայի իւրոյ ։

Որպէս խօսեցաւ բերանով սըրբոց, որք յաւիտենից մարգարէքն էին ։

Զփրկութիւն 'ի թշնամեաց մերոց, և 'ի ձեռաց ամենից որք ատէին զմեզ։

Առ 'ի առնել ողորմութիւն ընդ հարս մերս. և յիշել զկտակարանս իւրս սուրբս ։

Եր

Երդումն զոր երդուաւ աբ
րահամու հօր մերում տալոց
զինքն մեզ։

Զի առանց երկիւղի 'ի թշնա
մեաց մերոց զերծեցեալք ծա
ռայիցուք նմա։

Սրբութբ և արդարութբ առա
ջի նր նմին աւուրս մերս։

Իսկ դու մանուկ մարգարէ
բարձրագունեղին կոչեսցիս.
քանզի գնասցես առաջի երե
սաց Տն, 'ի պատրաստել ըզ
ճանապարհս նորա։

Առ 'ի տալ զգիտութն փըր
կութե ժողովրդեան նր 'ի թո
ղութիւն մեղաց նոցա։

Վս գթոյ ողորմութեան Այ
մերոյ, որով այցալար մեզ ծա
գողն 'ի բարձանց։

Ծագել զլոյս այնոցիկ. որք 'ի
խա

խաւարի, և 'ի ստուերս մահու նստելոյն առ'ի ուղղել զոտս մեր, 'ի ճանապարհս խաղաղութեան: Փառք Հօր, և այլն:

Եւ հրեշտակն Ա͞ւ ափայլել ուղղեկցեսցի ընդ մեզ 'ի ճանապարհի, ողջի խաղաղութ͞ք, առողջութ͞ք, և խնդութ͞ք դարձցուսցէ առ մերայինս:

Տ͞ր ողորմեա. Ք͞ս ողորմեա: Տ͞ր ողորմեա: Հայր մեր:

Կեցո զծառայս քո: Ա͞ծ իմ զյուսացեալս 'ի քեզ:

Առաքեա առ մեզ Տ͞ր զօգնութիւն 'ի սրբոյ: Եւ 'ի սիօնէ պաշտպանեա զմեզ:

Լեր մեզ աշտարակ ամրութեան յերեսաց թշնամեաց: Ոչ ինչ շահեսցի թշնամին 'ի մեզ: Եւ որդին անօրէնութեան մի յաւելցէ մեզ:

Բարեբանեցեալ Տր̄ ողորհանա
տաղ։ Զճանապարհս աջողս
արասցէ մեզ Ած̄ն կեցութեց
մերոյ։

Զճանապարհս քո Տր̄ ցոյց
մեզ։ Եւ զշաւիղս քոյս ու-
սո՛ մեզ։

Երանի թէ ուղղիցին ճանա
պարհք մեր։ Առ՚ի պահել
զարդարագործութիւնս քոյ։

Եւ չիցին դժուարինք ՚ի դի-
րինս. Եւ առապարք ՚ի ճանա
պարհս հարթս։

Հրեշտակաց իւրոց Ած̄ պա
տուիրեաց վ̄ն քոյ. Զի պահի
ցեն զքեզ յամենայնս ճանա
պարհս քոյ։

Տր̄ լուր աղօթից իմոց. Եւ
աղաղակ իմ առ քեզ գայցէ։

Աղօթք։

Տէր, որ զորդիսն Իսրայէլի
հետիւք ցամաքիւք ընդ
մէջ ծովուն գնացուցեր, որ և
երից մոգուց առ քեզ աստեղբ
առաջնորդիւ զուղին յայտնե
ցեր. ընձեռեա մեզ աղաչեմք
զաջող ճանապարհ. զժամանակ
իսկ անդորր, զի հրեշտակիւ
քոյով սրբով ուղղեկցելով
առ այն, յո՛ փութամք տեղի.
և յետ որոյ առ նաւահան
գիստն յաւիտենականի կեցու
թեն ժամանել երջանկապէս կա
րողանայցեմք. Ամէն։

Տէր որ զաբրահամ ծառայ քո
՚ի յՈւր քաղաքէն քաղդէա
ցւոց զարտահանեցեալ. ընդ
ամս իւրոյ պանդխտութեն ճա
նապարհս, անվտանգ պահպա
նեցեր, աղաչեմք զի զմեզ ծա
ռայս

ուայս քոյս եւ պահպանել հա
ճիցիս։ Լեր մեզ Տր̄ 'ի զինու
որութն̄ նպաստ, 'ի ճանապար
հի մխիթարութն̄, 'ի տօթոյ հո
վանաւորութիւն. յանձրեւս,
եւ 'ի ցուրտս վերարկու, 'ի լք
ման վերաբարձիչ. 'ի հակա
ռակութն̄ օգնիչ. 'ի սահեցման
գաւազան, եւ 'ի նաւաբեկութե
նաւահանգիստ. որպ̄ զի քե
ռաջնորդիւ, յոր փութամք
աջողապէս ժամանիցուք. եւ
անդրէն 'ի մերայինս դարձ
ցուք. Ամէն։

Մերձ լեր աղօթից Տր̄ պաշ
տանոյս մերոյ, եւ զճանապարհ
ծառայից քոց 'ի յաջողութի
քոյոյ կենագործութն̄ տրամա
դրեա, զի 'ի մէջ ամենեցուն
այսոցիկ ճանապարհի եւ կենաց

զանազանութեց, քոյով միշտ
պաշտպանիցիմք օգնութե, ամէն։
Շնորհեա՛ աղաչեմք ամենակա
րօղ Ամծ, զի ժողովուրդ քո 'ի
Ճանապարհն կեցութն ընթա
նայցէ, և երանեցելոյն Յ օհան
նու նախընթացին քոյ, յորդոր
մանն հետևելով առ այն, զոր
քարոզեաց անդորրապէս՝ ժա
մանիցէ, այսինքն առ Տն մեր
Յս Քս, որ կեայ և թագաւո
րէ ընդ քեզ 'ի միութն Հո
գւոյն սրբոյ 'ի յաւիտեանս յա
ւիտենից։ Ամէն։

Տաղ ասելի բնոյ հասա
նելոյ 'ի նաւահանգիստ նաւս
բնոյ դառնալոյ 'ի Բերայենա.
Եւ ելոյ բնոյ առնելոյ շնորհագու-
թն

ՈՒԷ ինչ հոգևոր նման մարմ
նաւոր։

Զքեզ Ած գովաբանեմք.
Տր իսկ զքեզ խոստո
վանիմք։
Ըզքեզ հայր մեր անժամանակ.
յար մեծարէ երկիր համակ։
Քեզ և հրեշտակք ամենեքեան.
երկինք և ոյժք համանգամայն։
Քեզ քերովբէք և սերովբէք.
երգեն և ոչ լռեն երբէք։
Սբ սբ սբ Տր Ած զօրաց.
ըստ յայտնութեն տեսանողաց։
Երկինք երկիր լի են քոյովք.
վայելչութեն մեծի փառօք։
Ըզքեզ երամք յարգեցելոց.
բարեբանեն առաքելոց.
Մարգարէից թիւ գովելի.
Ճառէ զքեզ դօղ պատուելի։

Խումբ

Խումբ գերափայլ մարտիրոսց·
Ընդ քեզ պատմէ տիեզերաց։
Ընդ քեզ մինչև 'ի ծագս երկրի-
դաւանէ սուրբ եկեղեցի.
Ընդ հայր մեծի վայելչութեն,
Զորդիդ միակ քոյ իսկութեն,
Զմխիթարիչ քո սբ հոգին.
պատուէ միշտ նոյն եկեղեցին։
Քս փառաց դու թագաւոր·
զի յարակայ որդի ես հօր։
Նու'ի փրկել զազգ մարդկային
դու բնակեցեր նախագինդ կուսին
Ընդ խայթ մահու դու յաղթե
լով. զերկինս բացեր մեզ հա
ւատով։
Դու ընդ աջմէ հօր մյ. 'ի
փառս նստիս միշտ գերյարգոյ։
Դու դատաւոր ես գոլ գալոց·
սպասիս 'ի քեզ յուսացելոց։
Մաղթեմք ուրեմն օգնել մեզ

Տ̃ր. զորս արեամբ քով վերա
գնեցեր։
Շնորհեա դասիլ 'ի փառս ան
ճառս. ընդ սբ̃ս քոյս 'ի քեզ
զանձնեալս։
Ըզ ժողովուրդ քո Տ̃ր կեցո.
զժառանգութի̃ն քո բարձրացո։
Այլև դու Տ̃ր զն̃ս օրհնեա.
և յաւիտեան զն̃ս հովուեա։
Մեք հանապազ զքեզ օրհնես
ցուք. և զանուն քո սուրբ
գովեսցուք։
Ըզ քոյս ծառայս այսօր կա
մեաց. գոլ և պահել առանց
մեղաց։
Ողորմեաց մեզ Տ̃ր ողորմեաց.
և գըթութի̃ 'ի մեզ նայեաց։
Ողորմութի̃դ լիցի 'ի մեզ.
որպէս և մեք յուսամք 'ի քեզ։
'Ի քեզ անձինք մերք յուսացան

մի տըրտմիցիմ 'ի յաւիտեան ։

Ամ̃ն ։

Աղօթք ։

Տէր, որոյ ողորմութիւն անթիւ է, և գանձ բարութեան անհուն․ քում ամենագթածի մեծ վայելչութեան զգոհութիւն վ̃ մեզ առ 'ի քէն շնորհեցելոց պարգևաց մատուցանեմք, աղաչելով միշտ ըզքոյդ բարեգթութիւն, զի որ խնդրողաց զհայցելիսն շնորհես, զն̃ս և ոչ երբէք 'ի ձեռաց թողլով առ փառս ապագայս տրամադրիցես, Տէր մերով Յ̃իւ․ Ք̃իւ․ Ամ̃ն ։

Սան Բեռնէլոյ ։

Եկայք երկրպագցուք այն մին թագաւորին, որում կեան

կեան ամենեքեան ։ Զհանգիստ
աւիտենական պարգևեա նմա
Տ՟ր ։ Եւ լոյս մշտնջենաւոր
ծագեսցի նմա ։

՚Ի խորոց կարդացի առ քեզ
տ՟ր ։ Տ՟ր լուր ձայնի իմում ։
Եղիցին ականջք քոյք լուօղք
ձայնի աղաչանի իմոյ ։
Թ. է զանօրէնութիւնս քննիցես
տ՟ր . Տ՟ր ո՛վ համբերիցէ .
Ք. անզի առ քեզ է այցելութ՟ն .
և վասն օրինաց քոց համբերի
քեզ Տ՟ր ։
Համբերեաց անձն իմ բանի
քում, յուսացաւ հոգի իմ ՚ի տ՟ր ։
՚Ի պահէ առաւօտու մինչև յե
րեկոյ, յուսայցէ Իս՟րլ ՚ի Տ՟ր ։
Վ՟զի առ Տ՟ր է ողորմութ՟ն .
և առատաձեռն առ նմա փրկու
թիւն ։

Եւ

Եւ նա փրկեսցէ զիէլ յամե-
նից նորին անօրէնութեանց ։

Զհանգիստ յաւիտենական պար-
գեւեա՛ նց Տր ։ Եւ լոյս մշտնջե-
նաւոր ծագիցի նոցա ։

Զգործս ձեռաց քոց Տր մի՛ ան-
տես առներ ։ Լուայ զձայն
՚ի յերկնից, որ ասէր ինձ. Երա-
նի մեռելոց որք ՚ի Տր ննջեցին ։

Զամ զոր տայ ինձ հայր, առ իս
եկեսցէ, և որ գայ առ իս ոչ
մերժեցից զնա արտաքս ։

Ես եմ յարութիւն և կեանք, որ
հաւատայ յիս. թէև մեռանի,
կեցցէ. և ամ որ կենդանի է
և հաւատայ յիս, ոչ մեռանիցի
՚ի յաւիտեան ։

Զհանգիստ յաւիտենական պար-
գեւեա՛ նց Տր ։ Եւ լոյս մշտնջե-
նաւոր ծագիցի նոցա ։

՚Ի

՚ի դրանց դժոխոց ազատեա Տ՟ր զհոգիս ն՟ց ։ Եւ հանգիցեն ՚ի խաղաղութ՟ե ։ Տ՟ր լո՛ւր աղօթից իմոց, և աղաղակ իմ առ քեզ գայցէ ։

Աղօթք ։

Հաւատացելոց Ա՟ծ, ամենեցունց հաստիչ և փրկիչ. հոգեաց ծառայից քոց և աղախնեայց, զթողութիւն համայնից շնորհեա մեղաց. զի ներողութիւն քո որում միշտ փափաքէին բարեպաշտիւք առաստանայցեն մաղթանօք ։

Սամն մեռելոց եպիսկոպոսաց. կամ քահանայից ։

Ա՟ծ, որ ՚ի մէջ առաքելականն քահանայից զծառայս քոյս պէտականաւ կամ թէ քահանայա կա-

կանաւ արարեր արժանապատ
ւութէ ծոխանալ: Շնորհեա՛
աղաչեմք, զնոցին և յարակայն
դասակցիցին վիճակակցութէ.
Տէ մերով Յ՛իւ Ք՛իւ. ամէն:

Վասն հօրն և մօրն:

Ած որ զհայր և զմայր պատուել մեզ հրամայեցեր, ողորմեաց բարեգթաբար հոգւոց հօր և մօր իմոյ, և թող զմեղս նոցա զիս ևս տեսանել զնա՛ 'ի յուրախութէ յաւիտենականի պայծառութէ արժանիաբա, Տէ մերով Յ՛իւ Ք՛իւ. ամէն:

Վասն մեռելոց եղբարց մերձաւորաց և բարերարաց:

Ած առատաբաշխ խնդրողու

թն, և մարդկայնոյ կեցութն
ամրոց· աղաչեմք զքոյդ բարե
գթութն, զի մերոյ ժողովոյն
զեղբարս, զմերձաւորս, և ըզ
բարերարս· որք 'ի կենցաղոյս
այսմանէ անդրաչուեցին, բա
րեխօսութբ երանուհւոյն Մա
րիամու միշտ կուսին· ընդ որը
բոց քոց ամենից առ մշտնջե
նաւորի երանութն վիճակա
կցութիւնն ժամանել արժա
նաւորիցես· Տերամբ մերով
Յիւ Քիւ· Ամէն։

'Ի յառաւօտու թաղման մեռե
լոյն։

Ըզատեալ աղաչեմք Տէր զհոգի
ծառայի քոյ, կամ աղախ
նոյ քոյ, զի վախճանեալ 'ի կեն
ցաղոյս կենդանանայցի քեզ· և

զոր ըստ մարմնոյ բեկանելուն. կենցաղաւարութե իսկ մարդկայնով համագործեաց, գուներմամբ տղորմածագունեղն քոյոյ բարեգթութեն. ընդէա և մաքրեա. Տէ մերով Յնս Քնս. Ամն.

Յաւուր տարբերգարչա չանչ:

Ողորմութեց Տէր, տուր հոգւոյ ծառայից և աղախնեայց քոց, որոց զտարն գարձականն համայնչատակեմք զոր թաղման, զանեղն յարավայցուն, զհանգիստ երանուն. և գլոյս պայծառուն. Տէ մերով Յնս Քնս. Ամն.

Լէնանչայց վասն մեռելոց:

Տ՟Ր ողորմեաց : Ք՟Ս ողորմեաց : Տ՟Ր ողորմեաց :

Քրիստոս լուր մեզ :

Քրիստոս յոր լուր մեզ :

Հայր երկնաւոր ԱԾ, ողորմեաց ամենից հաւատացելոց մեռելոց :

Որդի փրկիչ աշխարհի ԱԾ, ողորմեաց ամենից հաւատա.

Հոգի՟ս ոգ ԱԾ, ողոր

Սբ երրորդութիւն մի ԱԾ. ող.

Սբուհի Մարիամ. Աղօթեա՛ վասն հաւատացելոց մեռելոց :

Սբ ԱԾածին, աղ.

Սբ կոյս կուսանաց, աղօ.

Սբ Միքայէլ աղօ.

Ամենայն սբք հրեշտակք և հրեշտակապետք, աղօթեցէք վասն հաւատացելոց մեռելոց

Սբ Յովհաննէս մկրտիչ, աղօ

Սբ̃ Պետրոս աղօթեա՛ վասն.
Սբ̃ Պօղոս աղօ.
Սբ̃ Յօհաննէս աղօ.
Համայնք սբ̃ք առաքեալք, և աւետարանիչք, աղօթեցէք.
Սբ̃ Ստեփաննոս, աղօ.
Սբ̃ Լօրէնցիոս, աղօ.
Ամ̃ք սբ̃ք մարտիրոսք աղօթ.
Սբ̃ Գրիգոր աղօ.
Սբ̃ Ամբրոսիէ աղօ.
Համայնք սբ̃ք հայրապետք, և խոստովանողք աղօթեցէք.
Սրբուհի Մարիամ մագդաղենացի աղօթեա վ̃ն հաւա.
Սրբուհի Կատարինէ աղօ.
Ամ̃ք սրբուհիք կուսանք և այրիք, աղօթեցէք վ̃ն հաւա.
Համայնք սբ̃ք և սրբուհիք այ̃ բարեխօսեցէք վասն հաւատա ցելոց մեռելոց։

Այցելու լեր Տ՛ր, խնայեա
նոցա Տէր։
Քաւարար լեր նոցա և յար
լուր մեղ Տ՛ր։
'Ի համայնէ չարէ զերծո՛ զն՛ս Տ՛ր։
'Ի բարկութենէ քումմէ զերծ․
'Ի յիշխանութենէ դիւին զեր․
'Ի բոցոյ հրոյն զերծ․
'Ի բանտէ տանջերաց մահու
Վ՛ն անբիծ քոյոյ յղացման զե․
Վ՛ն քոյոյ ծննդեան զեր․
Վ՛ն քաղցրագունեղին քոյոյ ա-
նուան զերծո՛ զնոսա Տ՛ր։
Վ՛ն բազմութեան քոյոյ ողոր
մութե զերծ․
Վ՛ն տառապագունեղէց չարչա
րանաց քոց զերծ․
Վ՛ն մեծագունեղին քոյոյ արեան
Վ՛ն սրբագունեղից քոյոյ խո
ցուածոց զերծո․
Վ՛ն

Վ՟ն անպարտականի քոյոյ մահո
Հան զերծո՛ զնոսա Տ՟ր։
Մեղաւորքս զքեզ աղաչեմք
լուր մեզ։
Որ զմարիամ արձակեցեր, և
աւազակին լուհար, զքեզ·
Որ զկեցուցանելիս կեցուցա
նես ձրի, զքեզ աղա·
Զի զծնողս, զմերձաւորս, և
զբարերարս մերս 'ի պատժից
դժոխոց ապրեցուցանել ար
ժանաւորեսցես, զքեզ·
Զի զա՟մս հաւատացեալս նըն
ջեցեալս 'ի յաւիտենականն
դատապարտութենէ ազատել ար
ժանաւորեսցես, զքեզ·
Զի ամենեցունց հաւատացե
լոց ննջեցելոց, որոց 'ի յերկրի
յիշատակ յատկապէս լինի, ո
ղորմել արժանաւորեսցես, զք·
Զի

Զի նշ ամենեցուն խնայել և
ներել արժանաւորիցես, զք.
Զի զխաղաղութիւն նշ լցուցա
նել արժանաւորիցես, զքեզ.
Զի ջոկք հրեշտակաց պայծա
ռապէս օգնիցեն, զքեզ.
Զի դասք նահապետաց և մար
գարէից նպաստք նշ լինիցին.
Զի առաքելոց երամք փառա
ւորք առընդունիցին զմս, զ.
Զի զօրք մարտիրոսաց պայ
ծառազգեցից պարառնիցեն
զնոսա, զքեզ աղաչեմք լու.
Զի խոստովանողաց սրբոց
պարք նշ առաջնորդիցեն, զ.
Զի հրճուեցելոց կուսանաց
խումբք նշ յար հետևիցին զ
Զի առ ատենի ծնին իւրն ա՛յ՝ որ
զնս 'ի կաւոյ երկրի կերպացոյց
անդրադառնալ բաւիցեն զք.
Զի

Զի դեմ հեղին և ,քաղցերն Յի
նչ բարեգթապէս երևելի · Գ·
Զի առաջակողմն քո 'ի մի
ջակս ընտրեցելոց զնն վերըն
դունիցիս, զքեզ աղաչեմք·
Որդի Ած աղբիւր գթութ·
Որ զբանալիս ունիս մահու
և դժոխոց, զքեզ աղաչեմք լ·
Գ· առն ոյ, որ բառնաս զմեղս
աշխարհի, շնորհեա նոցա զհան
գիստ ։
Գառն ոյ, որ բառնս զմեղս աշ
խարհի, շնորհեա նց զհանգիստ ։
Գ· առն ոյ, որ բառնաս զմեղս
աշխարհի · շնորհեա նոցա ըզ
մշտնջենաւորն հանգիստ ։
Ք· ս լուր մեզ · Ք· ս յար լուր
մեզ Տէր ողորմեաց ։
Ք· ըխառու ողորմեաց ։

Աղօթք ։

Քեզ Տէր յանձնառնեմ զհոգի ծառայի քո, կամ աղախնոյ քո զի վախճանեալ 'ի կենցաղոյս կենդանասցի 'ի քեզ. և զմեղս զորս տկարութեամբ մարդկայնոյ կենցաղավարութեան է գործեալ. դու ներամբ քոյոյ ողորմածագունեղի գթութեան ընկալցես. Տէր մերով Յիսուսիւ Քրիստոսիւ. ամէն: Հայր մեր որ:

Տաղ մեռելոց:

Լուսաւոր յայնմիկ, նաւաւոր ցամաքն, բնաւք կենցաղաւք յածիւն գաւառնան, ըստ գուշակի և ըստ Դաւթեան:

Որքան երկնաւղն լինելոց, մինչ դատաւորն է առ գալոց, զհամայնս յանկարծ տարացրելոց:

Փողն ահաւորին յորժամ հնչէ, 'ի գերեզմանս հանդոյ երկրի:

բնութեն բոլոր յաւիտեան ածի։
Մահն և բնութենն յոյժ եր
կիցեն, մինչ ստեղծուածք
համյառնիցեն, զի դատողին
համարս տայցեն։
Գիրք գրեցեալ յառաջ բերի,
բոլորն յորում պարունակի,
ուստի աշխարհ իակադատի։
Մինչ դատաւորն յաւիտեան
նստցի, որ ինչ թագչի արտա
բացցի, ոչինչ անվրէժ յայն
ժամ թողցի։
Զ ինչ անդ թշուառս եմ ոգելոց,
կամ զո՞ր միջնորդ աղերսելոց,
մինչ են հազիւ արդարք կելոց։
Արքայդ սարսելւոյ մեծութե,
զձիր ընձեռօղ կենդանութե,
կեցո՛ զիս աղբիւր գթութե։
Յիշեա՛ Յս գթած Տր իմ, որ
մարմնացար 'ի պատճառս իմ,

մի մերժեր զիս մինչ դատիցիմ։
'Ի խնդրել զիս նստար խոնջել,
փրկեցեր զիս 'ի խաչ ելեալ,
տուր զի լիցեմ քեւ փրկեցեալ։
Արդար դատող վրէժխնդրու-
թեան, ըղձիր շնորհեա ինձ թո-
ղութեան, յառաջ քան զօր
դատողութեան։
Իբր յանցաւոր միշտ տագնա-
պիմ, զի շառագնեն մեղք զե-
րեսս իմ, ինձ մաղթողիս նե-
րեա Տէր իմ։
Որ զՄարիամ արձակեցեր, աւ-
ազակին իսկ ներեցեր, զյոյս
ինձ եւս մեծ շնորհեցեր։
Աղերսանք իմ ո՛չ ինչ արժեն,
բայց գթութեամբ առ քեզ եղցեն
զի մի գեհեանք զիս կիզիցեն,
'Ի մէջ յօդից զտեղի շնորհեա,
յայծեաց 'ի բաց զիս որոշեա,

նաջակողման քում զետեղեա՛ :
Մինչ զանիծեալս տար հերքիցես, հրոյն կիզոյն առամանիցես, զիս ընդ օրհնեալս հրաւիրիցես :
Դիմք կորիւք զ.քեզ աղերսեմ, զսիրտ իմ փղձկեալ .քեզ նուիրեմ. զհոգ մխիթարանի իմ .քեզ յանձնեմ :
Օր արտասուաց օրն այն իսկ է մինչ յաճիւնից նա յառնիցէ, որ ըստ մեղաց դատելի է :
Սմին ուրեմն ԱԾ ներեա, գը-թութ քոյլ Յն խնայեա՛, և զհանգիստ յարաշնորհեա՛. ա՛ :

Սաղմոսք ճաշու ժամանակին :

4 Յանուն Հօր, և Որդւոյ,
4 և Հոգւոյն սրբոյ Ամէն :

Զգիշերս հանգիստս, և զվախ
ճանս կատարեալս, շնորհեսցէ,
մեզ Տէր ամենակարող ամէն։
Օգնութիւն մեզ յանուանէ Տ՟ն
որ արար զերկինս և զերկիր։
Ողջոյն քեզ. Հայր մեր։
Խոստովանիմ առաջի քո, և
այլն։ Աղօթք։

Այց արա՛ աղաչեմք Տէր բնա
կութեանս այսմիկ, և զամե
նենգութիւնս թշնամւոյն ՚ի
նմանէ ՚ի բաց մերժեա, և հրեշ
տակք քո սուրբք բնակեսցեն ՚ի
նմա. որք և զմեզ ՚ի խաղաղու՟ե
պահպանիցեն, և օրհնութ՟ն
քո լիցի ՚ի վ՟ր մեր միշտ. Տէր
մերում Յ՟սի Ք՟սի. Ամէն։

Առ պահապան Հրեշտակն։

Ո՜վ հրեշտակ Այ, որ ես պա
հապան իմ, յանձնառնեմ

զիս քեզ. լուսաւորեա՛ զիս աղա
չեմ այսօր գթութ վերնականաւ
պաշտպանեա՛ իսկ զիս, հովանա
եա և կառավարեա՛. Ամէն.

Ամն որ զարմանականաւ կար
գիւ զսպասաւորութիւն հրեշ
տակաց և մարդկան տնօրինես,
շնորհեա՛ մեզ այցարար, զի ո
րովք քեզ յանդիման եղելովք
պաշտօն քեզ 'ի յերկինս մա
տուցանի, նոքօք և կեանն մեր
'ի յերկրի պաշտպանեսցի. Տէ
րով Յիս. Քրիս. ամէն.

Յեղանակ Պատուածան ածնչն.

Ով ամենապարբուհի մայր մե
րոյ փրկչին, որ ես գուռն
ընդ անցս երկնի, և աստղ ծո
վու. Օգնեա՛ աղաչեմք ժողո
վր

որդեանն գթեցելոյ, որպէս զար
թիցէ նոցին այցելուն։ Դու
որ ծնար ՚ի սքանչումն բնութ՟ե,
զս՟բն քո արարիչ· կոյս նախկին
գոյն, և վերջնագոյն· Որ ՚ի
բերանոյն Գաբրիէլի ընկալար
զողջոյնն զայն, մեղաւորացս
յար գթա։
Հրեշտակ Տ՟ն աւետեաց
Մարիամու։ Եւ յղացաւ ՚ի
Հոգւոյն սրբոյ։

Աղօթք։

Օ շնորհս քոյս աղաչեմք, և
․ այլն ոպ՟ ՚ի վերոյ․
Ա՟Ծ որ զպարգևս յաւիտենա
կանաց կենաց երանուհւոյն
Մարիամու ծախացելով կու
սութ՟ն սեռի մարդկայնոյ ըն
ծայեցեր, շնորհեա մեզ աղա
չեմք· զի զնա վ՟ս մեր բարեխօ
սել

սել զգայցուք, որով արդիւ-
նաւորեցաք զպարգեւին կենաց
ընդունիլ· զՏ՞ն մեր Յիսուս
Քրիստոս· Ամէն:

Ողջոյն քեզ Թագուհի երկնից
Աւէ տիրուհի հրեշտակաց:
Մայրն արմատ կենաց· Ողջոյն
քեզ դուռն յորմէ լոյս աշխար
հի ծագեցաւ· Ողջ լեր ով ամե
նագեղեցիկ· եւ վ՛ն մեր զՔրիս
տոս աղերսեա՛:

Արժանացո՛ զիս գովել զքեզ
կոյս սրբազան: Եւ տուր ինձ զօ
րութիւն ընդդէմ քոյոց թշնամեաց

Աղօթք:

Շնորհեա՛ ամենակարող Ա՛ծ
նուաստութեն մերում
զպաստ, զի որք զյիշատակ
սրբուհւոյ Ա՛ծածնին մշտա-
նեմք, օգնութե՛ն նորին բարե

խոստմանն 'ի մերոց յառնիցեմք յանիրաւութեանց. Տէ մերով Յի Քի. Ամն.

Ուրախ լեր Թագուհի երկնից ալէլուիայ. Քանզի զոր 'ի քեզ կրել արժանաւորեցար, ալէլուիայ. Յարեաւ ահա որպէս ասացն, ալէլուիայ. Խնդա և ուրախ լեր կոյս Մարիամ, ալէլուիայ: Զի ճշմարտապէս յարեաւ Տէրն ալէլուիայ:

Աղօթք.

Ած որ յարութեամբ որդւոյ քոյ Տն մերոյ Յն Քն զաշխարհս հրճուեցուցեր. շնորհեա՛ մեզ զի 'ի ձեռն նորին ծնողի կուսին Մարիամու, ընդունիցիմք զխնդութիւն կենաց մշտնջենաւորաց, նոյնով Յիս Քիս Տէ մերով. ամէն:

Ողջ լեր Թագուհի մայր ողորմութեան․ կեանք, քաղցրութիւն․ և յոյս մեր ողջ լեր։ Առ քեզ վերագոչեմք աքսորեցեալքս Եւայի որդիքս․ Առ քեզ յառաչեմք, հեծեծելով և ողբալով յայսմանէ արտասուաց վայրէ․ արդ ուրեմն ով փաստաբան մեր, դարձո առ մեզ զողորմածագութենդ աչս հայեցուածս քոյոց աչաց։ Եւ զՅիսուս բարեբանեցեալ պտուղ որովայնի քոյ, զկնի այսր աքսորականի վայրիս ցոյց մեզ․ ով համեղաբարոյ, ով գթած, ով քաղցր կոյս Մարիամ․ Աղօթեա վն մեր սուրբ Աստուածածին․ Զի խոստմանցն Քրիստոսի արժանաւորիցուք։

Աղօթք։

Ամենակարող և մշտնջենաւոր Ած, որ փառաւորե մօրն և կուսին մարիամու զհոգի և զմարմինն, Հոգւոյն սրբոյ գործակցութեամբ նախապատրաստեցեր, մինչզի վայելչական տաղաւար արժանաւորեցաւ լինել Որդւոյ քում։ Տուր մեզ աղաչեմք, զի որք նորին յարայիշելութիւն հրճուիմք. նորին եւ գթածին բարեխօսութեամբ 'ի չարեաց մերձա կացելոց, և 'ի յաւիտենական զերծանիցիմք մահուանէ. Տէ մերով Յիւ Քրիստոսիւ. Ամէն։

Աղօթք մերձ առ անձնաշէննն առնելի :

Լուսաւորեալ Տր Ած աղա
չեմք զխաւարս մեր,
զնեղութիւնս բոլորի այ
սորիկ գիշերիս տարամերժեա՛
'ի մէնջ. զի դու ես այցելու
մեր, Տէրամբ մերով Յիսու
սիւ Քնիւ. Ամէն :

Գոհանամք զքէն Թագաւոր Ած ամենակարող. յաղագս համայնից բարերարութեանց քոց 'ի քէն առ մեզ եղելոց : Աղաչեմք Տր հատո՛ ամենից մերոց յանուն քո սբ բարերարաց, զկեանս յաւիտենականս, որ բարեաց զորս արարին մեզ : Հոգւոց ամենեցունց հաւատացելոց ննջեցելոց շնորհեա և ողոր

ողորմութեն Այ հանգիցեն
'ի խաղաղութե. Ամն:

Այլ իմն Աղօթ.

Ով մշտնջենաւոր և ողորմած
Աճ, ահաւասիկ ես նուաս
տագունեղ ստեղծուած քո,
ըստ կարի իմում և գիտութե
անկեալ յերկիր առաջի քոյոյ
մեծութեդ. վերընծայեմ քեզ
զհամայն գոհութիւնս, զորս
կարէ հաւատարիմ ոգի ծառայ
նուիրել քում Տն առատա
բաշխի, վն անթուելեաց բա
րերարութեցն, զորս մինչև
ցայժմ ինձ արարեր. Եւ հայ
ցեմ 'ի քէն վն քոյոյ գթածի
բարեհաճութեդ, մի անտես
առնիցես զիս, զի մի անկա
նիցիմ յաչաց քոց: այլև գոհա
նամ զքէն, և բարեբանեմ
զքեզ

զքեզ. վ՟զի յաւուր այսմիկ բարեգթապէս՝ պահպանեցեր զիս, ազատեցեր, և պահեցեր ՚ի բազմաց վտանգից. ըստ հոգւոյ և ըստ մարմնոյ, թէ և վասն մեղաց իմոց արժանի էի իբաց մերժիլ ՚ի քէն.

Ուստի ՚ի խորոց սրտի իմոյ ապաշաւեմ զյանցանս զորս գործեցի այսօր ընդդէմ քում համբերատարութեանդ, վ՟ ոչ սիրելոյ զքեզ. և վ՟ ոչ ընդունելոյ և պահելոյ զպատուիրանս քոյս, ըստ որում պարտէր ինձ առնել.

Արդ՝ շնորհեա՛ ինձ ով մարդասէր Տ՟ր անցուցանել զգիշերս զայս խաղաղականաւ հոգւով. թարց անկանելոյ ՚ի ցնորս դիւականս, քանզի ՚ի

ձեռս քոյ յանձնառնեմ 'ի
գիշերիս այսմիկ. և զմիտս ու-
ուղիս կենաց իմոց զհոգի և ըզ
մարմին իմ. Պահեա՛ ուրեմն
պահպանեա՛ և ազատեա՛, զիս
'ի գիշերիս յայսմիկ. և յամե-
նայնում ժամու, 'ի փառս քոյ
'ի պատիւ ամենօրհնեցելոյ
սրբուհւոյ կուսին Մարիա-
մու, 'ի փրկութիւն հոգւոյ
իմոյ, և 'ի յոգուտ մերձաւո-
րաց իմոց. Ամէն.

ՎԵՐՋ.

Աւարտեցաւ գրքուկս, որ
կոչի պարտէզ հոգևոր. 'ի
Թուոյն ՔՆ. 1684.

Համառութիւն Տեառն Յովհաննու Արքեպիսկոպոսի Երեվանեցւոյ հանգուցելոյ առ Քրիստոս։

Շարաբարդութիւն և սրբագրութիւն Մատթէոսի Վանանդեցւոյ։

՚Ի փառս մեծազօրին ԱՅ։

[illegible]
[illegible]